

**Brüssel, 24. mai 2019
(OR. en)**

8661/19

**Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0229(COD)**

CODEC 974	EF 168
ECOFIN 427	TELECOM 194
CADREFIN 218	IA 138
COMPET 353	FSTR 63
RECH 229	EDUC 216
ENER 244	CULT 74
TRANS 292	AUDIO 66
ENV 434	PE 213

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse InvestEU programm - Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 15.–18. aprill 2019)

I. SISSEJUHATUS

Raportöörid José Manuel FERNANDES (PPE, PT) ja Roberto GUALTIERI (S&D, IT) esitasid eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni nimel raporti määruse ettepaneku kohta. Raport sisaldas ühte muudatusettepanekut (muudatusettepanek 1) ettepaneku muutmiseks.

Lisaks esitas ITRE-komisjon ühe muudatusettepaneku (muudatusettepanek 2), Verts/ALE fraktsioon 11 muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 3–13), PPE fraktsioon kaks muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 14 ja 15 REV2), ALDE fraktsioon ühe muudatusettepaneku (muudatusettepanek 16 REV1), GUE/NGL fraktsioon 25 muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 25–41), eelarvekomisjon ning majandus- ja rahanduskomisjon esitasid ühe muudatusettepaneku (muudatusettepanek 42).

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 18. aprillil 2019 toimunud hääletusel vastu määruse ettepaneku muutmiseks esitatud muudatusettepaneku 42. Muid muudatusettepanekuid vastu ei võetud.

Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis¹.

Lisatud teksti osad, mis ei ole hallil taustal, vastavad väikeseid erinevusi arvesse võtmata sisuliselt ühisele arusaamisele, milleni jõuti 20. märtsil 2019. aastal 8. seadusandliku perioodi (2014–2019) viimasel kolmepoolsel kohtumisel. Need erinevused kõrvaldatakse enne, kui nõukogu võtab vastu oma seisukoha, pärast seda, kui kokkuleppele on jõutud kogu teksti suhtes.

¹ Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud komisjoni ettepanekusse muudatusettepanekutega tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

InvestEU *I**

Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse InvestEU programm (COM(2018)0439 – C8-0257/2018 – 2018/0229(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0439),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artiklit 173 ja artikli 175 kolmandat lõiku, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0257/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. oktoobri 2018. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 5. detsembri 2018. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse presidendi 25. jaanuari 2019. aasta kirja komisjonide esimeestele, mis käsitleb parlamendi lähenemisviisi 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku valdkondlike programmide suhtes,
 - võttes arvesse nõukogu 1. aprilli 2019. aasta kirja Euroopa Parlamendi presidendile, mis kinnitab läbirääkimiste käigus kaasseadusandjate saavutatud ühiseisukohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 55 kohaseid eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni ühisarutelusid,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni raportit, samuti tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, regionaalarengukomisjoni ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamusi (A8-0482/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha³;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle

¹ ELT C 62, 15.2.2019, lk 131.

² ELT C 86, 7.3.2019, lk 310.

³ Käesolev seisukoht asendab 16. jaanuaril 2019. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0026).

uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 18. aprillil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega luuakse InvestEU programm

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 173 ja artikli 175 kolmandat lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regionide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

ning arvestades järgmist:

- (1) Võrreldes 2,2 %ga ELi SKPst 2009. aastal oli taristuinvesteeringute maht 2016. aastal liidus 1,8 % SKPst ning seega on investeeringute määr ligikaudu 20 % alla ülemaailmse finantskriisi eelset taset. Kuigi investeeringute suhe SKPsse on liidus suurenemas, jääb see alla sellele, mida võiks oodata tugeva elavnemise perioodil, ja ei ole piisav, et kompenseerida aastatepikkust alainvesteeringut. Veelgi olulisem on, et praegune ja prognoositav investeeringute tase ei kata liidu struktuurset investeeringuvajadust **pikaajalise majanduskasvu toetamiseks** tehnoloogiliste muutuste ja ülemaailmse konkurentsivõime seisukohast, sealhulgas investeeringuid innovatsiooni, oskustesse, taristusse ning väikestesse ja keskmise suurusega ettevõtjatesse (VKEd), ning vajadust

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C [...], [...], lk [...].

³ Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2019. aasta seisukoht. Hallil taustal tekst ei ole institutsioonidevaheliste läbirääkimiste raames kokku lepitud.

tegeleda peamiste ühiskondlike probleemidega, nagu jätkusuutlikkus ja elanikkonna vananemine. Seepärast tuleb endiselt toetada turutõrgete kõrvaldamist ja mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamist, et vähendada investeerimispuudujääki kindlates sektorites, et saavutada liidu poliitilised eesmärgid.

- (2) Hindamistulemused osutavad, et ajavahemiku 2014–2020 mitmeaastases finantsraamistikus kasutatavad mitmesugused rahastamisvahendid on mõningal määral kattunud. Selline mitmekesisus on teinud asja keeruliseks ka vahendajatele ja lõppsaajatele, kes pidid arvestama eri rahastamiskõlblikkus- ja aruandluseeskirjadega. Kooskõlastatud eeskirjade puudumine takistas liidu eri vahendite kombineerimist, kuigi selline kombineerimine oleks aidanud toetada projekte, mis vajavad eri liiki rahastamist. Seepärast tuleks **muu hulgas Euroopa investeerimiskava alusel loodud Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondiga saadud kogemuse põhjal** luua üksainus fond – InvestEU fond, et pakkuda lõppsaajatele tõhusamalt toimivat toetust, ühendades finantstoetuse ja lihtsustades seda üheainsa eelarvelise tagatise skeemi raames ning seeläbi parandades liidu sekkumise mõju, vähendades samal liidu eelarve kulusid.
- (3) Viimastel aastatel on liit võtnud vastu kõikehõlmavad strateegiad, et viia lõpule ühtse turu väljakujundamine ning stimuleerida jätkusuutlikku **ja kaasavat** majanduskasvu ja töökohtade loomist, nt **Euroopa 2020. aasta strateegia**, kapitaliturgude liit, digitaalse ühtse turu strateegia, **Euroopa kultuurivaldkonna tegevuskava**, pakett „Puhas energia kõigile eurooplastele“, liidu ringmajanduse loomise tegevuskava, Euroopa vähese heitega liikuvuse strateegia, **ELi tasandi kaugeleulatuvad julgeoleku- ja kaitsealased eesmärgid**, Euroopa kosmosestrateegia ning **Euroopa sotsiaalõiguste samm**. InvestEU fond peaks kasutama ja tugevdama nende üksteist toetavate strateegiatega sünergiat, toetades investeeringuid ja pakkudes juurdepääsu rahastamisele.
- (4) Liidu tasandil moodustab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta raamistiku, mille alusel tehakse kindlaks riikide reformiprioriteedid ja jälgitakse nende rakendamist. Liikmesriigid töötavad **vajaduse korral koostöös kohalike ja piirkondlike ametiasutustega** nende reformiprioriteetide toetuseks välja oma riiklikud mitmeaastased investeerimisstrateegiad. Investeerimisstrateegiad tuleks esitada koos iga-aastaste riiklike reformikavadega, et anda ülevaade prioriteetsetest investeerimisprojektidest, mida toetatakse liikmesriikide või liidu (või mõlema) vahenditest, ning neid projekte koordineerida. Samuti peaksid need aitama kasutada liidu rahalisi vahendeid järjekindlalt

ja maksimeerida sellise rahalise toetuse lisandväärtust, mida saadakse eelkõige Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest, Euroopa investeringute stabiliseerimise vahendist ja InvestEU fondist, kui see on asjakohane.

- (5) InvestEU fond peaks aitama parandada liidu konkurentsivõimet **ja sotsiaalmajanduslikku lähenemist**, sealhulgas innovatsiooni, digiteerimise **ja ringmajanduse põhimõtetele vastava ressurside tõhusa kasutamise** valdkonnas, liidu majanduskasvu jätkusuutlikkust **ja kaasatust ning** sotsiaalset vastupanuvõimet ning liidu kapitaliturgude integratsiooni, sealhulgas lahendused kapitaliturgude killustatuse vähendamiseks ja rahastamisallikate mitmekesistamiseks liidu ettevõtete jaoks. Selleks peaks **InvestEU fond** toetama projekte, mis on tehniliselt teostatavad ja majanduslikult tasuvad, pakkudes raamistiku võla-, riskijagamise- ja omakapitali instrumentide kasutamiseks koos liidu eelarve tagatisega ja **vajaduse korral rakenduspartnerite rahalise** osalusega. See peaks põhinema nõudlusel, aga InvestEU fondi toetus peaks samal ajal eelkõige **tooma pikaajalist strateegilist kasu liidu peamistes poliitikavaldkondades, mis jääksid muidu rahastamata või oleksid alarahastatud, aidates nii** kaasa liidu poliitiliste eesmärkide saavutamisele. **Fondist tuleks toetust anda paljudele eri sektoritele ja piirkondadele, kuid samal ajal tuleb vältida toetuste liigset koondumist ühte sektorisse või piirkonda.**
- (5a) **Kultuuri- ja loomesektor on vastupidav ja kiiresti kasvav liidu majandussektor, kus intellektuaalomandi ja individuaalse loovuse abil luuakse nii majanduslikku kui ka kultuurilist väärtust. Kuna see vara on aga immateriaalne, on nendes sektorites keeruline saada erasektorist raha, mida on investeerimiseks, laiendamiseks ja rahvusvahelisel tasandil konkureerimiseks väga vaja. InvestEU programmiga tuleks jätkata kultuuri- ja loomesektori VKEde ja organisatsioonide rahasaamise võimaluste parandamist.**
- (6) InvestEU fond peaks toetama investeringuid materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse, **sh kultuuripärandisse**, et soodustada **kestlikku ja kaasavat** majanduskasvu, investeringuid ja tööhõivet, ning aitama seega kaasa liidus heaolu parandamisele ja sissetulekute õiglasemale jaotusele **ning suuremale majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele. InvestEU fondist rahastatavad projektid peaksid vastama liidu keskkonna- ja sotsiaalstandarditele, mille hulka kuuluvad ka tööõigused.** InvestEU fondist antav toetus peaks täiendama muid liidu antavaid toetusi.

- (7) Liit on heaks kiitnud eesmärgid, mis on sätestatud ÜRO säästva arengu tegevuskavas 2030 ja selle kestliku arengu eesmärkides ning 2015. aasta Pariisi kokkuleppes, samuti Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikus 2015–2030. Kokkulepitud eesmärkide, sealhulgas liidu keskkonnapoliitika eesmärkide saavutamiseks tuleb kestliku arengu edendamiseks võtta palju mõjusamaid meetmeid. Seepärast tuleks InvestEU fondi ülesehituses kestliku arengu põhimõtteid võimalikult palju arvesse võtta.
- (8) InvestEU programm peaks aitama luua liidus jätkusuutlikku rahastamissüsteemi, mis toetab erasektori kapitalivoogude ümbersuunamist jätkusuutlikesse investeeeringutesse kooskõlas komisjoni jätkusuutliku majanduskasvu rahastamise tegevuskavas¹ esitatud eesmärkidega.
- (9) Kajastades kliimamuutusega toimetuleku olulisust kooskõlas liidu kohustustega Pariisi kliimaleppe rakendamise osas ning selleks et saavutada ÜRO säästva arengu eesmärged, aitab InvestEU programm kliimameetmeid liidu poliitikas laiemalt kajastada ja liikuda selle üldeesmärgi suunas, et liidu eelarvekulutustest eraldataks **mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 vältel 25 % kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks ja saavutataks iga-aastane sihttase 30 % niipea kui võimalik ja hiljemalt 2027. aastaks.** InvestEU programmi raames võetavate meetmetega tuleks **vähemalt 40 %** kogu InvestEU programmi rahastamispaketist eraldada kliimaeesmärkidele. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks InvestEU programmi ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning neid hinnatakse uuesti programmi hindamis- ja läbivaatamismenetluste käigus.
- (10) InvestEU fondi panust kliimaeesmärkide saavutamisse jälgitakse ELi kliimakulutuste seiresüsteemi kaudu, mille on välja töötanud komisjon koostöös **võimalike** rakenduspartneritega ja mille puhul kasutatakse asjakohaselt kriteeriume, mis on kehtestatud [määrusega, millega luuakse raamistik jätkusuutlike investeeeringute hõlbustamiseks²], et määrata kindlaks, kas majandustegevus on keskkonnasäästlik. **InvestEU programm peaks ühtlasi toetama kestliku arengu eesmärkide muude mõõtmete elluviimist.**
- (11) Vastavalt Maaailma Majandusfoorumi 2018. aasta aruandele ülemaailmsete riskide kohta on pooled kümnest kõige suuremast maailmamajandust ähvardavast ohust seotud

¹ COM(2018)0097 final.

² COM(2018)0353.

keskkonnaga. Selliste ohtude hulka kuuluvad õhu, pinnase, **maismaavee** ja **ookeanide** saastumine, äärmuslikud ilmastikunähtused, bioloogilise mitmekesisuse kadu ning suutmatuse kliimamuutusi leevendada ja nendega kohaneda. Keskkonnakaitse põhimõtted on tugevalt lõimitud aluslepingutesse ja paljudesse liidu poliitikameetmetesse. Seepärast peaksid InvestEU fond ja sellega seotud toimingud edendama keskkonnaalaseid eesmärke. Keskkonnakaitse ning sellega seotud ohtude ennetamine ja juhtimine tuleks integreerida investeeringute ettevalmistamisse ja tegemisse. EL peaks jälgima ka bioloogilise mitmekesisuse ja õhusaaste kontrolliga seotud kulutusi, et täita aruandluskohustusi bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2016/2284/EL¹ raames. Seepärast tuleks keskkonnasäästlikkuse eesmärkidele eraldatud investeeringuid jälgida, kasutades ühtset metoodikat kooskõlas metoodikaga, mis on välja töötatud liidu muude programmide raames kliima, bioloogilise mitmekesisuse ja õhusaaste valdkonnas, et saaks hinnata investeeringute individuaalset ja kombineeritud mõju looduskapitali põhikomponentidele, sealhulgas õhule, veele, maale ja bioloogilisele mitmekesisusele.

- (12) Liidult suurt toetust **saavate projektide puhul**, eelkõige taristuvaldkonnas, **peaks rakenduspartner hindama, kas projektidel on keskkonna-, kliima- või sotsiaalne mõju, ja kui on, siis tuleks** hinnata **nende projektide** jätkusuutlikkust vastavalt suunistele, mille komisjon peaks välja töötama **tihedas** koostöös InvestEU programmi **võimalike** rakenduspartneritega, kasutades sobival viisil kriteeriume, mis on kehtestatud [määrusega, millega luuakse raamistik jätkusuutlike investeeringute hõlbustamiseks], et määrata kindlaks, kas majandustegevus on keskkonnasäästlik, ja kooskõlas liidu muude programmide raames välja töötatud suunistega. **Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega** peaksid **need suunised** sisaldama asjakohaseid sätteid, et vältida põhjendamatut halduskoormust, **ning suunistes sätestatud teatavast suurusest väiksemad projektid tuleks jätkusuutlikkuse hindamisest välja jätta. Kui rakenduspartner jõuab järeldusele, et jätkusuutlikkust ei ole vaja hinnata, peaks ta seda investeeringute komiteele põhjendama. Käesoleva määruse alusel ei tohiks toetada toiminguid, mis ei ole kliimaeesmärkide saavutamiseks kooskõlas.**

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

- (13) Madal taristuinvesteeringute määr liidus finantskriisi ajal pärssis liidu suutlikkust soodustada jätkusuutlikku majanduskasvu, konkurentsivõimet ja lähenemist. Mahukad investeeringud Euroopa taristusse, *eelkõige seoses omavahelise ühendatuse ja energiatõhususe ning Euroopa ühtse transpordipiirkonna loomisega*, on esmatahtsad, et saavutada liidu kestliku arengu eesmärgid, sealhulgas *täita liidu võetud kohustused kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks*, ning energia- ja kliimaeesmärgid aastaks 2030. Seetõttu tuleks InvestEU fondist anda toetust investeeringutele transpordi, energia, sealhulgas energiatõhususe *ning taastuvate ja muude ohutute ja säästvate vähesaastavate energiaallikate*, keskkonna, kliimameetmete, merenduse ja digitaalse taristu valdkonnas. *InvestEU programmis tuleks esmatahtsaks pidada valdkondi, millesse on investeeritud liiga vähe ja mis vajavad lisainvesteeringuid*. Liidu rahalise toetuse mõju ja lisaväärtuse maksimeerimiseks on asjakohane edendada ühtset investeerimisprotsessi, mis tagab projektide nähtavuse ja *suurendab sünergilist toimet* asjakohaste liidu *transpordi-, energia- ja digivaldkonna* programmide lõikes. *Julgeoleku- ja muude ohtude tõttu peaksid liidu toetust saavad investeerimisprojektid hõlmama taristu vastupidavust, sh taristu hooldust ja ohutust, ning tuleks* arvesse *võtta* kodanike avalikes kohtades kaitsmise põhimõtteid. See peaks täiendama edusamme, mida on teinud muud liidu fondid, nagu Euroopa Regionaalarengu Fond, mille raames toetatakse avalikesse kohtadesse ning transpordi-, energia- ja muusse kriitilise tähtsusega taristusse tehtavate investeeringute julgeolekukomponente.
- (13a) *InvestEU programm peaks vajaduse korral kaasa aitama [muudetud taastuvenergia direktiivi] ja [juhtimismääruse] eesmärkide saavutamisele ning soodustama investeerimisotsustes energiatõhususe tähtsustamist.*
- (13b) *Tõeliselt mitmeliigiline transport annab võimaluse luua tõhus ja keskkonnasäästlik transpordivõrgustik, milles kasutatakse kõigi transpordiliikide potentsiaali maksimaalselt ära ja luuakse nende koostoime. InvestEU programmist võiks toetada investeeringuid mitmeliigilistesse transpordisõlmedesse, mis on oma märkimisväärsest majanduslikust potentsiaalist ja ärilisest mõttekusest hoolimata erainvestorite jaoks väga riskantsed. Programmiga tuleks toetada ka intelligentsete transpordisüsteemide arendamist ja kasutamist. InvestEU programm peaks aitama tõhustada selliste tehnoloogiate väljatöötamiseks ja rakendamiseks tehtavaid pingutusi, mis aitavad suurendada sõidukite ja maanteetaristu ohutust.*

- (13c) *InvestEU programmiga tuleks sinise majanduse projektide ja ettevõtete arendamise ning programmi rahastamis põhimõtete kaudu toetada meresid ja ookeane puudutavaid ELi meetmeid. See võib hõlmata sekkumismeetmeid, mida võetakse merendusettevõtluses ja -tööstuses, s.o uuenduslikus ja konkurentsivõimelises meretööstuses, aga ka taastuvas mereenergiast ja ringmajanduses.*
- (14) Kuigi investeeringute kogusumma liidus suureneb, ei ole investeeringud suurema riskiga valdkondades, nagu teadusuuringud ja innovatsioon, ikka veel piisavad. Sellest tulenev teadus- ja innovatsiooniinvesteeringute nappus kahjustab liidu tööstuse ja majanduse konkurentsivõimet ning liidu kodanike elukvaliteeti. InvestEU fond peaks pakkuma asjakohaseid finantstooteid, et hõlmata innovatsioonitsükli eri etappe ja mitmesuguseid sidusrühmi, ning eelkõige aidata parandada ja võtta kasutusele lahendusi liidus äritasandil, et muuta need konkurentsivõimeliseks maailmaturul **ning edendada koostöös programmiga „Euroopa horisont“ liidu säästva tehnoloogia alast tippaset ülemaailmsel tasandil, sh Euroopa Innovatsiooninõukogus. Seetõttu tuleks kõnealuse sihipärase toetuse andmisel tugineda kindlalt kogemustele, mis on saadud programmis „Horisont 2020“ kasutatud rahastamisvahenditega, nagu InnovFin, tänu millele tekkis innovaatilistel ettevõtetel võimalus saada raha lihtsamini ja kiiremini.**
- (14a) *Turism on oluline liidu majandusharu ja InvestEU programm peaks aitama tugevdada selle pikaajalist konkurentsivõimet, toetades säästvat, innovaatilist ja digitaalturismi soodustavaid meetmeid.*
- (15) Tuleb teha kiiresti märkimisväärsed jõupingutusi, et investeerida digiüleminekusse ja **seada soodustada ning** tuua kasu kõikidele liidu kodanikele ja ettevõtetele. Tugevale digitaalse ühtse turu strateegia poliitikaraamistikule peaksid nüüd järgnema sama suured investeeringud, sealhulgas **kooskõlas digitaalse Euroopa programmiga investeeringu** tehisintellekti.
- (16) **■ VKEd moodustavad liidu ettevõtetest üle 99 % ning nende majanduslik väärtus on märkimisväärne ja** väga suur **■** . Siiski on neil raha keeruline saada, kuna nendega seotud riski peetakse suureks ja neil ei ole piisavat tagatist. Täiendavad probleemid tulenevad VKEde **ja sotsiaalsete ettevõtete** vajadusest säilitada konkurentsivõime ning tegeleda selleks digiteerimise, rahvusvahelistumise, **ringmajanduspõhimõtetele ülemineku** ja innovatsiooniga ning täiendada oma töötajate oskusi. Võrreldes suuremate ettevõtetega on

neil juurdepääs vähesematele rahastamisallikatele, sest tavaliselt nad ei emiteeri võlakirju ning neil on börsidele või suurtele institutsionaalsetele investoritele vaid piiratud juurdepääs. **VKE'd ja sotsiaalsed ettevõtted kasutavad üha rohkem ka selliseid innovaatilisi lahendusi nagu terve ettevõtte või selles osaluse omandamine töötajate poolt.** VKE'del, kes tegelevad peamiselt immateriaalse varaga, on raha saada veel keerulisem. Liidu VKE'd tuginevad suuresti pankadele ja võlapõhisele rahastamisele panga arvelduskrediidi, pangalaenu või liisingu vormis. Tuleb toetada VKE'sid, kellel on eespool osutatud probleemid, ja **teha raha saamine nende jaoks lihtsamaks ning** pakkuda mitmekesisemaid rahastamisallikaid, et suurendada VKE'de võimet rahastada asutamist, kasvu, **innovatsiooni ja kestlikku** arengut, **tagada nende konkurentsivõime**, panna vastu majanduslangusele ning muuta majandus ja finantssüsteem vastupidavamaks majanduslanguse või šokkide ajal **ning luua majanduses suutlikkus luua töökohti ja sotsiaalset heaolu.** See täiendab ka algatusi, mida on juba tehtud kapitaliturgude liidu raames. **Seetõttu peaks InvestEU fond tuginema COSME-le ja teistele tulemuslikele programmidele ning pakkuma äriühingutele käibekapitali ja investeringuid kogu elutsükli jooksul, rahastades liisingutehinguid ja andes** võimaluse keskenduda konkreetsetele sihipärasematele finantstoodetele.

- (17) Nagu on märgitud aruteludokumendis Euroopa sotsiaalse mõõtme kohta¹ ja Euroopa sotsiaalõiguste sammast käsitlevas teatises² **ning ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni liidu raamistikus**, on kaasavama ja õiglasema liidu loomine liidu jaoks keskse tähtsusega ebavõrdsuse vähendamisel ja sotsiaalse kaasamise edendamiseks Euroopas. Võimaluste ebavõrdsus mõjutab eelkõige juurdepääsu haridusele, koolitusele, **kultuurile, tööhõivele, tervishoiule ja sotsiaalteenustele.** Investeringud sotsiaalvaldkonna, oskuste arendamise ja inimkapitaliga seotud majandusharudesse ning vähekaitsitud elanikkonnarühmade ühiskonda integreerimiseks võivad laiendada majanduslikke võimalusi, eriti juhul, kui neid koordineeritakse liidu tasandil. InvestEU fondi tuleks kasutada selleks, et toetada investeringuid haridusse ja koolitusse, **kaasa arvatud töötajate ümberõppesse ja oskuste suurendamisse, sealhulgas piirkondades, mis sõltuvad CO₂-mahukast tööstusest ja mida mõjutab struktuurne üleminek vähese CO₂-heitega majandusele**, suurendada tööhõivet, eelkõige madala kvalifikatsiooniga ja pikaajaliste töötute hulgas, ja parandada olukorda seoses **soolise võrdõiguslikkuse**,

¹ COM(2017)0206.

² COM(2017)0250.

võrdsete võimaluste, põlvkondadevahelise solidaarsuse, tervishoiu **ja sotsiaalteenuste, sotsiaaleluruumide**, kodutuse, digitaalse kaasatuse, kogukonna arengu ning noorte rolli ja kohaga ühiskonnas, samuti seoses vähekaitsstud elanikkonnarühmadega, sealhulgas kolmandate riikide kodanikega. InvestEU programm peaks aitama toetada ka Euroopa kultuuri ja loovust. Et olla järgmisel aastakümnel valmis sügavateks muutusteks liidu ühiskondades ja tööturul, tuleb investeerida inimkapitali, **sotsiaaltaristusse**, mikrorahastamisse, **eetiliste ja** sotsiaalsete ettevõtete rahastamisse ja uutesse sotsiaalmajanduse ärimudelitesse, sealhulgas sotsiaalse mõjuga investeeringud ja sotsiaalsete tulemustega seotud lepingud. InvestEU programmi kaudu tuleks tugevdada tekkivat sotsiaalset turukeskkonda, suurendada mikro- ja sotsiaalsete ettevõtete **ning sotsiaalse solidaarsuse institutsioonide** rahastamist ja parandada nende juurdepääsu rahastamisele, et rahuldada nende ettevõtete nõudlust, kes seda kõige rohkem vajavad. Euroopa sotsiaalse taristu investeeringute kõrgetasemelise töökonna aruandes¹ on esile toodud **vähemalt 1,5 triljoni euro suurune** investeeringute **kogupuudujääk (ajavahemikus 2018–2030)** sotsiaalse taristu ja teenuste, sealhulgas hariduse, koolituse, tervishoiu ja eluasemete valdkonnas, mis näitab, et on vaja toetust, sealhulgas liidu tasandil. Seepärast tuleb ära kasutada avaliku sektori, ettevõtlussektori ja heategevusliku kapitali, **samuti selliste alternatiivsete finantsteenuste osutajate nagu eetilised, sotsiaalsed ja jätkusuutlikud osalejad ning** sihtasutuste toetuse ühine potentsiaal, et toetada sotsiaalse turu väärtusahela arendamist ja suurendada liidu vastupidavust.

- (18) InvestEU fond peaks tegutsema nelja poliitikaharu kaudu, mis kajastavad liidu poliitika peamisi prioriteete, nimelt jätkusuutlik taristu, teadusuuringud, innovatsioon ja digiteerimine, VKEd ning sotsiaalvaldkonna investeeringud ja oskused.
- (18a) **VKEde poliitikaharus tuleks põhitähelepanu pöörata VKEde toetamisele, kuid sellest harust võib toetust anda ka väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele. Muud keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad peaksid olema rahastamiskõlblikud ülejäänud kolme poliitikaharu raames.**
- (19) Iga poliitikaharu peaks koosnema kahest osast, st ELi osast ja liikmesriigi osast. ELi osa kaudu tuleks kõrvaldada liiduüleseid **või liikmesriigis esinevaid konkreetseid** turutõrkeid või lahendada liiduüleseid **või liikmesriigis esinevaid konkreetseid** mitteoptimaalseid

¹ Avaldatud **Euroopa majanduse aruteludokumendis** nr 74, jaanuar 2018.

investeeringisoluksordi proportsionaalsel viisil; toetatavatel meetmetel peaks olema selge Euroopa lisaväärtus. Liikmesriigi osa peaks andma liikmesriikidele **ning asjaomase liikmesriigi kaudu ka piirkondlikele asutustele** võimaluse eraldada osa eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide vahenditest ELi tagatise eraldisteks, et kasutada ELi tagatist rahastamis- ja investeeringutoiminguteks, et kõrvaldada konkreetsed turutõrked või lahendada mitteoptimaalseid investeeringisoluksordi oma territooriumil, **nagu on sätestatud osaluslepingus**, sealhulgas vähekaitsitud ja kaugemates piirkondades, nagu liidu äärepoolseimad piirkonnad, et saavutada eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide eesmärgid. Meetmed, mida toetatakse InvestEU fondist ELi või liikmesriigi osa kaudu, ei tohiks dubleerida ega välja tõrjuda erainvesteeringuid ega moonutada konkurentsi siseturul.

- (20) Liikmesriigi osa tuleks luua spetsiaalselt nii, et oleks võimalik kasutada liidu tagatise andmiseks eelarve jagatud täitmise alla kuuluvaid fonde. **See võimalus suurendaks liidu tagatud eelarvelise tagatise lisaväärtust, pakkudes seda suuremale hulgale lõppsaajatele ja projektidele ning mitmekesistades eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide eesmärkide täitmise vahendeid**, tagades samas tingimuslike kohustuste ühtse riskijuhtimise, rakendades komisjoni poolt eelarve kaudse täitmise raames antud tagatist. Liit peaks tagama liikmesriigi osa raames komisjoni ja rakenduspartnerite vahel sõlmitud tagatislepingutega ette nähtud rahastamis- ja investeeringutoimingud, eelarve jagatud täitmise alla kuuluvad fondid peaksid tegema tagatisse eraldised vastavalt eraldiste määrale, mille on kindlaks määranud komisjon **ja nagu on sätestatud liikmesriigiga allkirjastatud osaluslepingus**, võttes aluseks toimingute laadi ja sellest tuleneva eeldatava kahju, ja liikmesriigid kannaksid eeldatavat kahju ületava kahju, andes liidule kompensatsioonitagatise. Sellised kokkulepped tuleks sõlmida ühtses osaluslepingus iga liikmesriigiga, kes vabatahtlikult otsustab sellist võimalust kasutada. Osalusleping peaks hõlmama ühte või mitut konkreetset tagatislepingut, mida rakendatakse asjaomases liikmesriigis, **ning kõiki InvestEU fondi reeglite alusel piirkondadele ette nähtud tagatise**. Eraldiste määra kehtestamiseks igal üksikjuhul eraldi tuleb teha erand määruse (EL, Euratom) nr **2018/1046**¹ („finantsmäärus“) artikli 211 lõikest 1. Selline ülesehitus näeks ette ka ühtsed eeskirjad, mis käsitlevad eelarvelist tagatist, mida toetatakse keskselt hallatavatest fondidest või eelarve jagatud täitmise alla kuuluvatest fondidest, mis hõlbustaks nende kombineerimist.

1

(20a) *Komisjoni ja EIP grupi vahel tuleks luua partnerlussidemed, mis põhinevad kummagi partneri suhtelistel tugevatel külgedel ja mille eesmärk on tagada maksimaalne poliitiline mõju, vahendite tõhus kasutamine, eelarve ja riskijuhtimise hoolikas järelevalve ning mille kaudu tuleks toetada tõhusat ja kaasavat otsust juurdepääsu.*

(20b) *Peale EIP grupi peaks komisjon uurima ka teiste võimalike rakenduspartnerite seisukohti investeerimissuuniste, kliimajälgimis- ja jätkusuutlikkussuuniste ning vajaduse korral ühiste meetodite kohta, et tagada kaasatus ja toimimine kuni juhtimisorganite loomiseni, mille järel tuleks rakenduspartnerid kaasata nõuandekogu ja juhatuse raames.*

(21) InvestEU fond peaks olema avatud selliste kolmandate riikide osalusele, mis on Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmed, ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid, naabruspoliitikaga hõlmatud riigid ja muud riigid, kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud liidu ja kõnealuste riikide vahel. See peaks võimaldama pidevat koostööd asjaomaste riikidega, kui see on asjakohane, eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni ning VKEdes valdkonnas.

(22) Käesoleva määrusega kehtestatakse muudele InvestEU programmi meetmetele kui ELi tagatise jaoks eraldiste tegemine rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamine juhis [viide tuleb uue institutsioonidevahelise kokkuleppe alusel ajakohastada: Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 2. detsembril 2013. aastal eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe¹ punkti 17] tähenduses.

(23) ELi tagatis summas **40 817 500 000** eurot (jooksevhindades) liidu tasandil peaks eeldatavasti kaasama rohkem kui **698 194 079 000** eurot lisainvesteeringuid kogu liidus ja tuleks ■ jaotada poliitikaharude vahel.

(23a) *Komisjon märkis ... [kuupäev], et „[p]iiramata nõukogu eelisõigusi stabiilsuse ja kasvu pakti elluviimisel, tuleks liikmesriikide ühekordseid sissemakseid – kas liikmesriigi poolt või valitsemissektorisse klassifitseeritavate või liikmesriigi nimel tegutsevate riigi tugipankade poolt – valdkondlikesse või mitut riiki hõlmavatesse*

¹ Ajakohastatav viide: ELT C 373, 20.12.2013, lk 1. Kokkulepe on kättesaadav aadressil: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220(01)).

investeeringisplatvormidesse käsitada põhimõtteliselt ühekordsete meetmetena nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõike 1 ja artikli 9 lõike 1 ning nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõike 4 tähenduses. Piiramata nõukogu eelisõigusi stabiilsuse ja kasvu pakti elluviimisel, kaalub komisjon peale selle, mil määral on InvestEU kui EFSI-le järgneva vahendi suhtes võimalik kohaldada sama käsitusviisi, mida paindlikkust käsitlevas komisjoni teatistes kohaldati EFSI suhtes, pidades silmas ühekordseid rahamakseid, mille liikmesriigid teevad seoses liikmesriigi osaga ELi tagatise lisasumma rahastamiseks.“

- (24) InvestEU fondi aluseks olevat ELi tagatist peaks kaudselt rakendama komisjon, tuginedes rakenduspartneritele, kellel on *vajaduse korral* kontakt *lõppvahendajatega, ja* lõppsaaajatega. *Rakenduspartnerite valik peaks olema läbipaistev ja huvide konflikte ei tohi tekkida.* Komisjoni peaks iga rakenduspartneriga sõlmima tagatislepingu, millega eraldatakse InvestEU fondist tagatis, et toetada rahastamis- ja investeeringutoiminguid, mis vastavad InvestEU fondi eesmärkidele ja kõlblikkuskriteeriumidele. *Tagatise riskijuhtimine ei tohiks takistada rakenduspartnerite otsest juurdepääsu tagatisele. Kui tagatis on rakenduspartneritele antud ELi osa raames, peaksid nad olema täielikult vastutavad kogu investeeringutsükli ning rahastamis- või investeeringutoimingute nõuetekohaste hoolsusmeetmete eest. InvestEU fond peaks toetama projekte, millel on tüüpiliselt kõrgem riskiprofil kui projektidel, mida toetatakse rakenduspartnerite tavategevusega, ja mida ei saaks ajavahemikul, mil ELi tagatist on võimalik kasutada, teiste avaliku või erasektori rahastamisallikatega ilma InvestEU fondi toetuseta üldse või samas ulatuses ellu viia.*
- (24a) *InvestEU fondil peaks olema juhtimisstruktuur, mille toimimine peaks olema kooskõlas selle ainsa eesmärgiga, s.o tagada ELi tagatise nõuetekohane kasutamine kooskõlas investeeringutsüsteemi poliitilise sõltumatuse tagamisega. Juhtimisstruktuuri peaksid moodustama nõuandekogu, juhatus ja täiesti sõltumatu investeeringute komitee. Juhtimisstruktuuri üldises koosseisus tuleks püüda saavutada sooline tasakaal. Juhtimisstruktuur ei tohiks minna vastuollu EIP grupi ega teiste rakenduspartnerite otsustusprotsessiga, sekkuda otsuste tegemisse ega asendada nende vastavaid juhtorganeid.*
- (25) Tuleks luua nõuandekogu, kuhu kuuluvad rakenduspartnerite ja liikmesriikide esindajad ning üks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee nimetatud ekspert ja üks Regioonide

Komitee nimetatud ekspert, et vahetada teavet ja arvamusi InvestEU fondi raames kasutatavate finantstoodete kohta ning arutada muutuvate vajaduste ja uute toodete, sealhulgas konkreetsete piirkondlike turulünkade üle.

- (25a) **Juhatus, mis koosneb komisjoni esindajatest, rakenduspartneritest ja ühest hääleõigusega eksperdist, kelle on nimetanud Euroopa Parlament, peaks kindlaks määrama InvestEU programmi strateegilised ja praktilised suunised.**
- (26) Komisjon peaks hindama rakenduspartnerite esitatud investeerimis- ja rahastamistoimingute kooskõla liidu õiguse ja poliitikaga, samas kui otsused rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta peaksid lõpuks tegema rakenduspartnerid.
- (27) Investeeringute **komiteed peaks abistama sõltumatu sekretariaat, mida haldab komisjon ja kes allub investeeringute komitee eesistujale.**
- (28) Sõltumatutest ekspertidest koosnev investeeringute komitee peaks jõudma seisukohale seoses ELi tagatise vormis toetuse andmisega rahastamis- ja investeerimistoimingutele, mis vastavad kõlblikkuskriteeriumidele, andes seeläbi projektidega seotud investeeringute hindamise raames väliseksperdi arvamuse. Investeeringute komitee peaks tegutsema eri koosseisudes, et parimal viisil hõlmata erinevaid poliitikavaldkondi ja sektoreid.
- (29) InvestEU fondi kasutuselevõtuks vajalike rakenduspartnerite valikul peaks komisjon võtma arvesse vastaspoole suutlikkust täita InvestEU fondi eesmäärke ja panustada oma vahenditega, et tagada piisav geograafiline katvus ja hajutatus, maksimaalselt kaasata erainvestoreid, tagada piisav riskide hajutatus ja pakkuda **lahendusi**, et kõrvaldada turutõrked ja lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi. Võttes arvesse aluslepingute kohast Euroopa Investeerimispanga (EIP) grupi rolli, grupi suutlikkust tegutseda kõigis liikmesriikides ning praeguste rahastamisvahendite ja EFSI raames saadud kogemusi, peaks EIP grupp jääma InvestEU fondi ELi osa raames privilegeeritud rakenduspartneriks. Lisaks EIP grupile peaksid liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused olema võimelised pakkuma täiendavaid finantstooteid, pidades silmas, et nende kogemused ja suutlikkus **riigi ja** piirkondlikul tasandil võib tuua kasu avaliku sektori vahendite mõju maksimeerimisel **kogu** liidu territooriumil, **ning tagama projektide õiglase geograafilise tasakaalu. InvestEU programmi tuleks rakendada nii, et see soodustaks väiksematele ja noorematele tugipankadele või finantseerimisasutustele võrdsete tingimuste loomist.** Lisaks peaks olema võimalik kasutada rakenduspartnerina

muid rahvusvahelisi finantseerimisasutusi, eriti juhul, kui neil on suhteline eelis eriteadmiste ja kogemuste seisukohast teatavates liikmesriikides **ning kui neil on ELi enamusosalus**. Samuti peaks olema võimalik rakenduspartnerina tegutseda muudel üksustel, kes täidavad finantsmääruses sätestatud kriteeriume.

- (30) **Geograafilise mitmekesistamise edendamiseks võib luua investeerimisplatvormid, mis ühendavad rakenduspartnerite jõupingutused ja eksperditeadmised teiste liikmesriikide tugipankadega, kellel on rahastamisvahendite kasutamisel vähe kogemusi. Selliseid struktuure tuleks soodustada, muu hulgas InvestEU nõustamiskeskuselt saadava toetuse abil. Et soodustada investeerimisplatvormide kasutamist asjakohastes sektorites, tuleb kokku tuua kaasinvesteeriid, avaliku sektori asutused, eksperdid, haridus-, koolitus- ja teadusasutused, asjaomased sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskonna esindajad ning muud liidu, liikmesriikide ja piirkondade tasandil tegutsevad asjaomased isikud.**
- (31) Liikmesriigi osa raames antav ELi tagatis tuleks eraldada mis tahes rakenduspartnerile, kes on kõlblik vastavalt finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktile c, sealhulgas riiklikud või piirkondlikud tugipangad või finantseerimisasutused, EIP, Euroopa Investeerimisfond ja muud **rahvusvahelised finantseerimisasutused**. Liikmesriigi osa raames rakenduspartnerite valimisel peaks komisjon võtma arvesse iga liikmesriigi esitatud ettepanekuid, **nagu on ette nähtud osaluslepingus**. Kooskõlas finantsmääruse artikliga 154 peab komisjon hindama rakenduspartneri eeskirju ja menetlusi, veendumaks, et need tagavad samaväärse liidu finantshuvide kaitse nagu komisjoni eeskirjad ja menetlused.
- (32) Rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta peaks lõppkokkuvõttes tegema otsuse rakenduspartneri tema enda nimel, neid tuleks rakendada vastavalt tema sise-eeskirjadele, -**meetmetele** ja -menetlustele ning neid tuleks kajastada tema finantsaruannetes **või vajaduse korral avaldada finantsaruannete lisades**. Seepärast peaks komisjon kajastama üksnes rahalisi kohustusi, mis tulenevad ELi tagatisest, ja avalikustama maksimaalse tagatissumma, sealhulgas kogu asjakohase teabe antud tagatise kohta.
- (33) InvestEU fondil peaks olema vajaduse korral võimalik sujuvalt, **tõrgeteta** ja tõhusalt ühendada toetused või rahastamisvahendid (või mõlemad), mida rahastatakse liidu eelarvest **või muudest rahastamisvahenditest, nagu** ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifondist, tagatisega olukordades, kus seda on vaja, et parimal viisil

toetada investeringuid konkreetsete turutõrgete kõrvaldamiseks või mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamiseks.

- (34) Rakenduspartnerite poolt InvestEU programmi raames toetuse saamiseks esitatud projektid, mis hõlmavad segarahastamist koos mõne teise liidu programmi toetusega, peaksid olema terviklikult kooskõlas liidu asjaomase programmi eeskirjades sätestatud eesmärkide ja kõlblikuskriteeriumidega. Otsused ELi tagatise kasutamise kohta tuleks teha InvestEU programmi eeskirjade kohaselt.
- (35) InvestEU nõustamiskeskus peaks toetama iga poliitikaharu alla kuuluvate usaldusväärsete investeerimisprojektide arendamist *nõustamisalgatuste kaudu, mille viivad ellu kas EIP grupp, teised nõustamispartnerid või komisjon ise. InvestEU nõustamiskeskus peaks toetama geograafilist mitmekesistamist, et aidata sellega saavutada liidu majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärki ning vähendada piirkondlikke erinevusi. InvestEU nõustamiskeskus peaks pöörama eritähelepanu väikeste projektide koondamisele suurematesse portfellidesse. Komisjon, EIP grupp ja teised nõustamispartnerid peaksid tegema tihedat koostööd, et tagada kogu liidus toetuse tõhusus, koostoime ja tulemuslik geograafiline katvus, võttes arvesse kohalike rakenduspartnerite ja Euroopa investeerimisenõustamise keskuse asjatundlikkust ja kohalikku suutlikkust. Lisaks peaks InvestEU nõustamiskeskus tagama keske kontaktpunkti, mille kaudu ta annab asutustele ja projektiarendajatele projektide arendamisel abi.*
- (35a) *InvestEU nõustamiskeskuse loomisel peaks komisjon selle peamiseks partneriks võtma EIP grupi ning tugineda tuleks eelkõige Euroopa investeerimisenõustamise keskuse varal saadud kogemustele. Komisjon peaks vastutama InvestEU nõustamiskeskuse poliitilise juhtimise ja keske kontaktpunkti haldamise eest. EIP grupp peaks poliitikaharu kaudu nõustamisalgatusi ellu viima. Peale selle peaks EIP grupp osutama komisjonile operatiivteenuseid, sh esitama teavet strateegiliste ja poliitiliste suuniste koostamiseks, tegema kindlaks olemasolevad ja loodavad nõustamisalgatused, hindama nõustamisvajadusi ja andma komisjonile nõu, kuidas neid vajadusi olemasolevate või uute nõustamisalgatuste kaudu kõige paremini täita.*
- (36) Et nõustamisteenuseid osutataks kogu liidus geograafiliselt suures ulatuses ja et kohalikul tasandil teataks InvestEU fondist rohkem, tagatakse vajaduse korral ning olemasolevaid

tugisüsteeme arvesse võttes, et InvestEU nõustamiskeskusel on kohalikud esindused **ja olemas on kohalikud partnerid**, kes annavad kohapeal reaalselt, ennetavat ja vajadustele vastavat abi. **Kohalikul tasandil nõustamistoetuse andmise hõlbustamiseks ning tõhususe, koostoime ja geograafilise toe katvuse tagamiseks kogu liidus peaks InvestEU nõustamiskeskus tegema koostööd liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutustega ja kasutama nende eriteadmisi.**

- (36a) **InvestEU nõustamiskeskus peaks andma nõustamistuge väikestele projektidele ja idufirmade projektidele, eriti kui idufirmad püüavad kaitsta oma teadus- ja innovatsiooniinvesteeringuid intellektuaalomandiõiguste, näiteks patentide omandamisega, ning võtma seejuures arvesse, kas on olemas teisi teenusepakkujaid, kes suudavad osutada selliseid teenuseid, ja püüdma luua nendega koostöid.**
- (37) Seoses InvestEU fondiga on vaja anda **projekti väljatöötamise ja** suutlikkuse suurendamise toetust, et edendada kvaliteetsete projektide algatamiseks vajalikku organisatsioonilist suutlikkust ja **turuarendust**. Eesmärk on peale selle luua tingimused võimalike kõlblike abisaajate arvu suurendamiseks tärkavates turusegmentides, eelkõige juhul, kui üksikute projektide väikse mahu tõttu on tehingukulu projekti tasandil märkimisväärselt suurem, näiteks sotsiaalse rahastamise valdkonnas, **sh heategevusorganisatsioonid, ning kultuuri- ja loomesektoris.** ■ Suutlikkuse suurendamise toetus **peaks** täiendama muude liidu programmide raames võetud meetmeid, mis hõlmavad konkreetset poliitikavaldkonda. **Pingutusi tuleks teha ka selleks, et toetada võimalike projektiarendajate, eelkõige kohalike organisatsioonide ja ametiasutuste suutlikkuse suurendamist.**
- (38) Tuleks luua InvestEU portaal, mis on kergesti ligipääsetav ja kasutusmugav projektide andmebaas, mis aitab muuta rahastamist taotlevad investeerimisprojektid nähtavamaks, keskendudes eelkõige sellele, et luua rakenduspartnerite jaoks selliste võimalike investeerimisprojektide register, mis on kooskõlas liidu õiguse ja poliitikaga.
- (39) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe¹ punktidele 22 ja 23 on vaja InvestEU programmi hinnata konkreetsete seirenõuete kohaselt kogutud teabe alusel, vältides samal ajal ülereguleerimist ja halduskoormust, eelkõige

¹ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

liikmesriikides. Kui see on asjakohane, võivad need nõuded sisaldada mõõdetavaid näitajaid, mille põhjal hinnata InvestEU programmi mõju kohapeal.

- (40) Tuleks rakendada väljund-, tulemus- ja mõjunäitajatel põhinevat kindlat seireraamistikku, et jälgida edusamme liidu eesmärkide saavutamisel. Et täita aruandekohustust Euroopa kodanike vastu, peaks komisjon igal aastal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande InvestEU programmi edusammude, mõju ja toimingute kohta.
- (41) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse horisontaalseid finantsreegleid, mille Euroopa Parlament ja nõukogu on vastu võtnud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 kohaselt. Need reeglid on sätestatud finantsmääruses ja nendega määratakse kindlaks eelkõige kord, mille kohaselt eelarvet koostatakse ja täidetakse toetuste, hangete, auhindade ja kaudse eelarve täitmise kaudu, ning nähakse ette finantshalduses osalejate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 põhjal vastu võetud reeglid käsitlevad ka liidu eelarve kaitset juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises, kuna õigusriigi põhimõtte järgimine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi-poolse rahastamise vajalik eeltingimus.
- (42) InvestEU programmi suhtes kohaldatakse määrust (EL, Euratom) [*uus finantsmäärus*]. Selles sätestatakse liidu eelarve täitmise reeglid, sealhulgas reeglid eelarveliste tagatiste kohta.
- (43) Vastavalt *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 2018/1046¹ („finantsmäärus“)*, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013², nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2988/95³, nõukogu määrusele (Euratom,

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).*

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

³ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

EÜ) nr 2185/96¹ ja nõukogu määrusele (EL) 2017/1939² tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumiste, *sealhulgas* pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) korraldada haldusjuurdlust, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ning määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätetele ja neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida *liidu* finantshuve *kahjustavaid kuritegusid* ja esitada nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371³. Finantsmääruse kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, *määruse (EL) 2017/1939 kohases tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide puhul* Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused.

(44) Kolmandad riigid, kes kuuluvad Euroopa Majanduspiirkonda, võivad osaleda liidu programmides EMP lepingu alusel kehtestatud koostööraamistikus, milles nähakse ette programmide rakendamine kõnealuse lepingu alusel tehtava otsusega. Kolmandad riigid võivad osaleda ka muude õigusaktide alusel. Käesolevasse määrusesse tuleks lisada eraldi säte, et anda vajalikud õigused ja juurdepääs vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastane Ametile ja Euroopa Kontrollikoja, et nad saaksid täielikult kasutada oma vastavaid volitusi.

(45) Vastavalt [ajakohastada viidet vastavalt uuele ülemeremaid ja -territooriume käsitlevale otsusele: nõukogu otsuse 2013/755/EL artiklile 88] on ülemeremaadel ja -territooriumidel

¹ Nõukogu 11. novembri 1996 aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

² Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

asuvad isikud ja üksused rahastamiskõlblikud, kui InvestEU programmi eeskirjadest ja eesmärkidest ning võimalikest kokkulepetest liikmesriigiga, millega vastav ülemeremaa või -territoorium on seotud, ei tulene teisiti.

- (46) Selleks et täiendada käesoleva määruse vähemolulisi sätteid investeerimissuunistega **ja näitajate tulemustabeliga**, hõlbustada tulemusnäitajate kiiret ja paindlikku kohandamist ning kohandada eraldiste määra, tuleks anda komisjonile õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte seoses eri poliitikaharude alla kuuluvate rahastamis- ja investeerimistoimingute jaoks investeerimissuuniste **ning tulemustabeli** koostamisega, käesoleva määruse III lisa läbivaatamisega, et vaadata läbi või täiendada näitajaid, ja eraldiste määra kohandamisega. **Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt peaksid investeerimissuunised sisaldama asjakohaseid sätteid, et vältida põhjendamatut halduskoormust.** On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (47) InvestEU programm peaks aitama kõrvaldada **liiduüleseid ja/või liikmesriigi konkreetseid** turutõrkeid ja lahendama mitteoptimaalseid investeerimisolukordi ning nägema ette innovatiivsete finantstoodete testimise kogu liidus ja nende levitamise süsteemid uute või keeruliste turutõrgete puhul. Seetõttu on põhjendatud võtta meetmeid liidu tasandil,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse InvestEU fond, mille raames antakse ELi tagatis rakenduspartnerite rahastamis- ja *investeerimistoimingute toetamiseks*, mis toetavad liidu sisepoliitikat.

Samuti luuakse käesoleva määrusega nõustamismehhanism, millega toetatakse investeerimiseks sobivate projektide arendamist ja rahastamisele juurdepääsu ning suurendatakse sellega seotud suutlikkust („InvestEU nõustamiskeskus“). Samuti luuakse sellega andmebaas, mis tagab nähtavuse projektidele, millele projektiarendajad otsivad rahastamist, ja mille kaudu saavad investorid teavet investeerimisvõimaluste kohta („InvestEU portaal“).

Määruses sätestatakse InvestEU programmi eesmärgid, ELi tagatise eelarve ja summa aastateks 2021–2027, liidu kasutatavad rahastamisvormid ja sellise rahastamise eeskirjad.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „segarahastamistoimingud“ – liidu eelarvest toetatavad toimingud, mille puhul kombineeritakse liidu eelarvest tagastamatus vormis antav toetus või tagasimakstav toetus või mõlemad arengut rahastavate asutuste või muude avalik-õiguslike finantseerimisasutuste ning erasektori finantseerimisasutuste ja investorite antava tagastatavas vormis toetusega; kõnealuse määratluse kohaldamisel võib muudest allikatest kui liidu eelarve rahastatavaid liidu programme (nt ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifond) ühendada liidu eelarvest rahastavate liidu programmidega;
- 1a) „EIP“ – *Euroopa Investeerimispank*;
- 1b) „EIP grupp“ – *Euroopa Investeerimispank ja selle tütarettevõtted või muud üksused, nagu on määratletud EIP põhikirja artikli 28 lõikes 1*;
- 1c) „rahaline osalus“ – *rakenduspartneri osalus tema riskivõtmissuutlikkuse vormis, mille kohta kehtivad samad tingimused mis ELi tagatise puhul, või muus vormis, mille abil on võimalik InvestEU programmi tulemuslikult ellu viia ja tagada huvide vastavusse viimine*;
- 1d) „osalusleping“ – *õiguslik vahend, millega komisjon ja üks või mitu liikmesriiki määravad kindlaks, milliste tingimuste kohaselt tuleb ELi tagatist liikmesriigi osa puhul kasutada, nagu on sätestatud artiklis 9*;
- 2) „ELi tagatis“ – liidu eelarvega antud **tagasivõtmatu, tingimusteta ja nõudmisel rakendatav** tagatis, mille puhul jõustuvad finantsmääruse artikli 219 lõike 1 kohased eelarvelised tagatised siis, kui rakenduspartneritega sõlmitakse individuaalsed tagatislepingud;
- 3) „finantstoode“ – **rahastamismehhanism** või -kord, mille tingimuste alusel pakub rakenduspartner lõppsaajale otsest või vahendatud rahastamist artiklis 13 osutatud mis tahes vormis;

- 4) „rahastamis- ja/või investeerimistoimingud“ – finantstoodete vormis rahastamise otsene või kaudne pakkumine lõppsaajale rakenduspartneri poolt tema enda nimel vastavalt tema sise-eeskirjadele, **-meetmetele ja -menetlustele ning** kajastatuna tema finantsaruannetes **või avaldatuna vajaduse korral finantsaruannete lisades**;
- 5) „eelarve jagatud täitmise alla kuuluvad fondid“ – fondid, mille puhul on ette nähtud võimalus eraldada nendest fondidest summasid eelarvelise tagatise eraldisteks InvestEU fondi liikmesriigi osa raames; sellised fondid on Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond;
- 6) „tagatisleping“ – õiguslik vahend, millega komisjon ja rakenduspartner määravad kindlaks tingimused, mille alusel esitatakse rahastamis- või investeerimistoimingud, millele taotletakse ELi tagatist, antakse kõnealustele toimingutele eelarveline tagatis ja rakendatakse need kooskõlas käesoleva määruse sätetega;
- 7) „rakenduspartner“ – kõlblik vastaspool, nt finantseerimisasutus või muu vahendaja, kellega komisjon sõlmib tagatislepingu ■ ;
- 8) „InvestEU nõustamiskeskus“ – artiklis 20 määratletud tehnilise abi andmise keskus;
- 8a) „**nõustamisleping**“ – **õiguslik vahend, milles komisjon ja nõustamispartner määravad kindlaks InvestEU nõustamiskeskuse rakendamise tingimused**;
- 8b) „**nõustamisalgatus**“ – **investeeringute tegemist toetavad tehniline abi ja nõustamisteenused, sh suutlikkuse suurendamise meetmed, nagu on määratletud artikli 20 lõigetes 1 ja 2, mida osutavad nõustamispartnerid, välised teenusepakkujad, kellega komisjon on sõlminud lepingu, või rakendusamet**;
- 8c) „**nõustamispartner**“ – **kõlblik üksus, nt finantseerimisasutus või muu üksus, kellega komisjon on sõlminud lepingu ühe või mitme nõustamisalgatuse elluviimiseks, välja arvatud nõustamisalgatused, mis viiakse ellu väliste teenusepakkujate kaudu, kellega komisjon on sõlminud lepingu, või rakendusametite poolt**;
- 9) „InvestEU portaal“ – artiklis 21 määratletud andmebaas;
- 10) „InvestEU programm“ – InvestEU fond, InvestEU nõustamiskeskus, InvestEU portaal ja segarahastamistoimingud kokku;

10b) „investeerimisplatvormid“ – eriotstarbelised vahendid, hallatavad kontod, lepingupõhised kaasrahastamise või riskijagamise kokkulepped või mis tahes muud kokkulepped, mille kaudu üksused suunavad finantsvahendeid mitmesuguste investeeringuprojektide rahastamiseks ning mis võivad hõlmata järgmist:

- a) riigi tasandi või sellest madalama tasandi platvormid, mis koondavad eri investeeringuprojekte konkreetse liikmesriigi territooriumil;
- b) piiriülesed, mitut riiki hõlmavad, piirkondlikud või makropiirkondlikud platvormid, mis koondavad teatavas geograafilises piirkonnas projektidest huvitatud partnereid mitmest liikmesriigist, piirkonnast või kolmandast riigist;
- c) valdkondlikud platvormid, mis koondavad konkreetse sektori investeeringuprojekte;

11) „mikrorahastamine“ – määruses [[ESF+] number] määratletud mikrorahastamine;

I

13) „liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused“ – kutseliselt finantseerimise alal tegutsevad juriidilised isikud, kes on saanud volituse liikmesriigilt või liikmesriigi asutuselt kesksel, piirkondlikul või kohalikul tasandil tegeleda arenguga või edendustegevusega;

14) „väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad“ või „VKEd“ – komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ¹ lisas määratletud mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad;

15) „väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad“ – ettevõtjad, kellel on kuni 499 töötajat ja kes ei ole VKEd;

16) „sotsiaalne ettevõtte“ – määruses [[ESF+] number] määratletud sotsiaalne ettevõtte;

17) „kolmas riik“ – riik, mis ei ole liidu liikmesriik.

¹ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

Artikkel 3

InvestEU programmi eesmärgid

1. InvestEU programmi üldeesmärk on toetada liidu poliitikaeesmärke rahastamis- ja investeerimistoimingute kaudu, mis aitavad kaasa järgmisele:
 - a) liidu konkurentsivõime, sealhulgas teadusuuringud, innovatsioon ja digiteerimine;
 - b) liidu majanduse *ja tööhõive kasv, liidu jätkusuutlikkus ning selle keskkonna- ja kliimamõõde, mis aitavad saavutada kestliku arengu eesmärke ja Pariisi kliimakokkulepe eesmärke ning luua kvaliteetseid töökohti*;
 - c) liidu sotsiaalne vastupanuvõime, kaasatus *ja innovaatus*;
 - ca) *teaduse ja tehnoloogia arengu soodustamine ning kultuuri, hariduse ja koolituse edendamine*;
 - d) liidu kapitaliturgude integratsioon ja ühtse turu tugevdamine, sealhulgas lahendused liidu kapitaliturgude killustatuse vähendamiseks, liidu ettevõtete rahastamisallikate mitmekesistamiseks ja jätkusuutliku rahastamise edendamiseks;
 - da) *majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse soodustamine*.
2. InvestEU programmi erieesmärgid on järgmised:
 - a) toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid seoses jätkusuutliku taristuga artikli 7 lõik 1 punktis a osutatud valdkondades;
 - b) toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid teadusuuringute, innovatsiooni ja digiteerimise valdkonnas, *sealhulgas toetused innovaatiliste ettevõtete kasvuks ja tehnoloogia turule toomiseks*;
 - c) suurendada juurdepääsu rahastamisele ja rahastamise kättesaadavust VKEdele *ning* väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele *ning tugevdada VKEde ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate üleilmset konkurentsivõimet*;

- d) suurendada juurdepääsu mikrorahastamisele ja selle kättesaadavust sotsiaalsetele ettevõtetele, toetada sotsiaalsete investeeringutega seotud rahastamis- ja investeerimistoiminguid, **pädevust** ja oskusi ning arendada ja konsolideerida sotsiaalsete investeeringute turgusid artikli 7 lõike 1 punktis d osutatud valdkondades.

Artikkel 4

ELi tagatise eelarve ja suurus

1. ELi tagatis artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud ELi osa puhul on **40 817 500 000** eurot (jooksevhindades). Selle eraldiste määr on 40 %.

ELi tagatise lisasumma võidakse ette näha artikli 8 lõike 1 punktis b osutatud liikmesriigi osa jaoks, tingimusel et liikmesriigid eraldavad vastavalt [ühissätete määruse] *number*¹[artikli 10 lõikele 1] ja määruse [ÜPP strateegiakava] *number*² artikli [75 lõikele 1] vastavad summad.

ELi tagatise lisasummana võidakse ette näha ka liikmesriigi poolt liikmesriigi osa jaoks eraldatav rahasumma.

Ka artiklis 5 osutatud kolmandate riikide osalus suurendab esimeses lõigus osutatud ELi tagatist ja selle raames tehtavad eraldised võivad vastavalt [finantsmääruse] [artikli 218 lõikele 2] olla täielikult raha vormis.

2. Lõike 1 esimeses lõigus osutatud summa soovituslik jaotus on esitatud käesoleva määruse I lisas. Komisjon võib I lisas osutatud summasid vajaduse korral kohandada kuni 15 % iga eesmärgi puhul. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu igast muudatusest.
3. Rahastamispakett V ja VI peatükis sätestatud meetmete rakendamiseks on jooksevhindades 525 000 000 eurot.
4. Lõikes 3 osutatud summat võib kasutada ka InvestEU programmi rakendamiseks antava tehnilise ja haldusabi jaoks, näiteks ettevalmistus-, järelvalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistoiminguteks, sealhulgas ettevõtte infotehnoloogiasüsteemide jaoks.

1

2

Artikkel 5

InvestEU fondiga ühinenud kolmandad riigid

Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud InvestEU fondi ELi osasse ja artikli 7 lõikes 1 osutatud igasse poliitikaharusse võivad teha osamakseid järgmised kolmandad riigid, et osaleda teatavates finantstoodetes kooskõlas [finantsmääruse] [artikli 218 lõikega 2]:

- a) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) liikmed, kes on Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) liikmed, vastavalt EMP lepingus sätestatud tingimustele;
- b) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid kooskõlas selliste üldpõhimõtete ja -tingimustega nende riikide osalemiseks liidu programmides, mis on kehtestatud vastavate raamlepingute, assotsiatsiooninõukogu otsuste või sarnaste lepingutega, ja vastavalt konkreetsetele tingimustele, mis on sätestatud liidu ja kõnealuste riikide vahel sõlmitud lepingutes;
- c) Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riigid kooskõlas selliste üldpõhimõtete ja -tingimustega nende riikide osalemiseks liidu programmides, mis on kehtestatud vastavate raamlepingute, assotsiatsiooninõukogu otsuste või sarnaste lepingutega, ja vastavalt konkreetsetele tingimustele, mis on sätestatud liidu ja kõnealuste riikide vahel sõlmitud lepingutes;
- d) kolmandad riigid vastavalt tingimustele, mis on sätestatud konkreetsetes lepingus, mis käsitleb kolmanda riigi osalemist liidu programmis, tingimusel et
 - i) leping tagab õiglase tasakaalu liidu programmides osaleva kolmanda riigi antava panuse ja saadava kasu vahel;
 - ii) lepingus on sätestatud programmides osalemise tingimused, sealhulgas üksikute programmide rahaliste osaluse arvutamine ja nende halduskulusid. Kõnealust osalust käsitatakse vastavalt [finantsmääruse] [artikli 21 lõikele 5] sihtotstarbelise tuluna;
 - iii) leping ei anna kolmandale riigile seoses programmiga otsustusõigust;
 - iv) lepinguga on tagatud liidu õigus tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta oma finantshuve.

Artikkel 6

Liidupoolse rahastamise rakendamine ja vormid

1. ELi tagatist rakendatakse eelarve kaudse täitmise raames koos finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktides ii, *iii, v ja vi* osutatud asutustega. Muid käesoleva määruse kohaseid ELi-poolse rahastamise vorme rakendatakse eelarve otsese või kaudse täitmise raames vastavalt finantsmäärusele, sealhulgas vastavalt VII jaotisele rakendatavad toetused ***ja vastavalt käesolevale artiklile tehtavad segarahastamistoimingud, ning seda tehakse võimalikult sujuvalt ja tagatakse liidu meetmete tulemuslik ja sidus toetamine.***
2. ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingud, mis moodustavad osa segarahastamistoimingust, mille puhul kombineeritakse käesoleva määruse kohane toetus liidu ühe või mitme muu programmi alusel antava toetusega, või ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifondiga kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingud peavad
 - a) olema kooskõlas poliitiliste eesmärkidega ja vastama liidu sellise programmi eeskirjades sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele, mille alusel otsus toetus andmise kohta tehakse;
 - b) olema kooskõlas käesoleva määrusega.

3. Segarahastamistoiming, sealhulgas rahastamisvahend, mida täielikult rahastavad liidu muud programmid või ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifond ilma käesoleva määruse kohase ELi tagatise kasutamiseta, peab olema kooskõlas poliitiliste eesmärkidega ja vastama liidu sellise programmi eeskirjades sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele, mille alusel toetust antakse.
4. Vastavalt artikli 6 lõikele 2 tehakse otsus liidu eelarvest tagastamatus vormis toetuse ja/või rahastamisvahendite kohta, mis moodustavad osa lõigetes 2 ja 3 osutatud segarahastamistoimingust, asjaomase liidu programmi eeskirjade alusel ja seda rakendatakse segarahastamistoimingu raames vastavalt käesolevale määrusele ja [finantsmääruse] [X jaotisele].

Aruandlus peab käsitlema ka kooskõla poliitiliste eesmärkidega ja vastavust liidu sellise programmi eeskirjades sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele, mille alusel otsus toetuse andmise kohta tehakse, samuti vastavust käesolevale määrusele.

II PEATÜKK

InvestEU fond

Artikkel 7

Poliitikaharud

1. InvestEU fond tegutseb järgmise nelja poliitikaharu kaudu, mis aitavad kõrvaldada turutõrkeid või lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi nende konkreetse kohaldamisala ulatuses:
 - a) jätkusuutliku taristu poliitikaharu: hõlmab jätkusuutlikke investeeringuid sellistes valdkondades nagu transport, *sh mitmeliigiline transport, maanteeohutus, seda ka kooskõlas ELi eesmärgiga kõrvaldada 2050. aastaks surma või raskete vigastustega lõppevad liiklusõnnetused, maantee- ja raudteetaristu renoveerimine ja hooldus*, energia, *eelkõige taastuvenergia, energiatõhusus kooskõlas 2030. aasta energiaraamistikuga, energiasäästule keskenduvad hoonete renoveerimisprojektid ja hoonete integreerimine omavahel ühendatud energia-, salvestus-, digi- ja transpordisüsteemidesse, ühenduvuse parandamine*, digitaalne ühenduvus ja juurdepääs, *sh maapiirkondades*, tooraine tarnimine ja töötlemine, kosmos, ookeanid, vesi, *sh siseveeteed, jäätmehierarhia ja ringmajanduspõhimõtetele vastav jäätmekäitlus*, loodus ja muu keskkonnataristu, *kultuuripärand, turism*, seadmed, liikuv vara ja innovaatiliste tehnoloogiate kasutuselevõtmine, mis aitavad kaasa liidu keskkonnavalase *kliimamuutustele vastupanu võime* või sotsiaalse jätkusuutlikkuse või mõlema eesmärkide saavutamisele ja vastavad liidu keskkonnavalase või sotsiaalse jätkusuutlikkuse standarditele;
 - b) teadusuuringute, innovatsiooni ja digiteerimise poliitikaharu: hõlmab teadusuuringuid, *tootearendust ja innovatsiooni, tehnoloogiate ja teadustulemuste ülekandmist turule, turuedendajate ja ettevõtjatevahelise koostöö toetamist*, innovatiivsete lahenduste tutvustamist ja kasutuselevõttu, toetust innovatiivsete ettevõtete kasvu edendamiseks ning liidu tööstuse digiteerimist;
 - c) VKEde poliitikaharu: juurdepääs rahastamisele ja rahastamise kättesaadavus *peamiselt VKEdele, sh innovaatilistele ning kultuuri- ja loomesektoris tegutsevatele VKEdele, ning* väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele;

d) sotsiaalvaldkonna investeeringute ja oskuste poliitikaharu: mikrorahastamine, sotsiaalsete ettevõtete rahastamine ja sotsiaalmajandus **ning meetmed, millega edendada soolist võrdõiguslikkust, oskusi, haridust, koolitust** ja nimetatud valdkondadega seotud **teenuseid**; sotsiaaltaristu (sealhulgas **tervishoiu- ja haridustaristu ning** sotsiaal- ja üliõpilaste eluasemed); sotsiaalne innovatsioon; tervishoid ja pikaajaline hooldus; kaasatus ja juurdepääsetavus; sotsiaalse eesmärgiga **kultuuri- ja loometegevus**; vähekaitstud isikute, sealhulgas kolmanda riigi kodanike integreerimine.

2. Kui artiklis 19 osutatud investeeringute komiteele esitatud rahastamis- või investeerimistoiming kuulub enam kui ühe poliitikaharu alla, määratakse see poliitikaharu alla, mille alla kuulub selle peamine eesmärk või selle enamiku allprojektide peamine eesmärk, välja arvatud juhul, kui investeerimissuunistes on sätestatud teisiti.

3. ■ Rahastamis- ja investeerimistoiminguid hinnatakse, **et teha kindlaks, kas neil on keskkonna-, kliima- või sotsiaalne mõju, ja kui selline mõju on, siis hinnatakse neid** kliima, keskkonna ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse seisukohast, et minimeerida kahjulikku mõju ning maksimeerida kliima-, keskkonna- ja sotsiaalse mõõtmekas. Selleks esitavad rahastamist taotlevad projektiarendajad asjakohast teavet komisjonile välja töötatud suuniste alusel. Projekte, mis jäävad alla suunistes kindlaks määratud suurust, ei hinnata. **Käeoleva määruse alusel ei tohi toetada projekte, mis ei ole kliimaeesmärkide saavutamise koostöös.**

Komisjoni suunised võimaldavad **koostöös liidu keskkonnanäesmärkide ja -normidega**

- a) tagada seoses kliimamuutustega kohanemisega vastupanuvõime kliimamuutuse võimalikule kahjulikule mõjule kliimatundlikkuse ja riski hindamise kaudu, sealhulgas asjakohased kohanemismeetmed, ja võtta seoses kliimamuutuste leevendamisega kasvuhoonegaaside heite kulu ja kliimamuutuste leevendamise meetmete positiivset mõju arvesse kulude-tulude analüüsis;
- b) võtta arvesse projekti kogumõju looduskapitali põhikomponentidele, mis on seotud õhu, vee, maa ja bioloogilise mitmekesisusega;
- c) hinnata **sotsiaalset** mõju, **sh mõju soolisele võrdõiguslikkusele**, teatavate piirkondade või elanikkonnarühmade sotsiaalsele kaasatusele **ja selliste valdkondade**

ja sektorite majandusarengule, mida mõjutavad struktuursed probleemid, nt vajadus dekarboniseerida majandus;

ca) teha kindlaks projektid, mis on kliimaeesmärkide saavutamiseks kooskõlas;

cb) anda rakenduspartneritele suuniseid, kuidas toiminguid lõike 3 esimese lõigu kohaselt hinnata. Kui rakenduspartner jõuab järeldusele, et jätkusuutlikkust ei ole vaja hinnata, peab ta seda investeeringute komiteele põhjendama.

4. Komisjoni antud suuniste põhjal esitavad rakenduspartnerid teabe, mida on vaja, et jälgida investeeringuid, mis aitavad kaasa liidu kliima- ja keskkonnanalaste eesmärkide saavutamisele.
5. Rakenduspartnerid seavad eesmärgiks, et vähemalt **55 %** jätkusuutliku taristu poliitikaharu raames tehtavatest investeeringutest aitavad kaasa liidu kliima- ja keskkonnanalaste eesmärkide saavutamisele.

Komisjon püüab koos rakenduspartneritega tagada, et jätkusuutlike investeeringute poliitikaharule eraldatud eelarvetagatise osa jaotataks nii, et peetaks silmas tasakaalu eri valdkondade vahel.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 26 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks iga poliitikaharu investeerimissuunised. *Investeerimissuunised koostatakse tihedas arutelus EIP grupi ja teiste võimalike rakenduspartneritega.*
- 6a. *Komisjon teeb rakenduspartneritele, investeeringute komiteele ja nõustamispartneritele kättesaadavaks teabe selle kohta, kuidas investeerimissuuniseid rakendada või tõlgendada.*

Artikkel 8

Osad

1. Artikli 7 lõikes 1 osutatud poliitikaharud koosnevad kahest osast, mis aitavad kõrvaldada turutõrkeid või lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi järgmiselt.
 - a) ELi osa aitab lahendada järgmisi olukordi:
 - i) liidu poliitiliste prioriteetidega seotud turutõrked või mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad ;
 - ii) kogu liitu **ja/või liikmesriiki** hõlmavad **konkreetsed** turutõrked või mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad või
 - iii) turutõrked või mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad, **eelkõige uued või keerulised olukorrad, mille lahendamiseks tuleb välja töötada innovaatilised** rahastamislahendused ja turustruktuurid.
 - b) Liikmesriigi osa aitab kõrvaldada konkreetseid turutõrkeid või lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi ühes või mitmes **piirkonnas või** liikmesriigis, et saavutada eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide **poliitikaeesmärgid, eelkõige selleks, et tugevdada Euroopa Liidus selle piirkondade vahelise tasakaalustamatuse vähendamise kaudu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust.**
2. Lõikes 1 osutatud osasid **kasutatakse vajaduse korral** vastastikku täiendaval viisil rahastamis- või investeerimistoimingute toetamiseks, sealhulgas mõlema osa toetuse kombineerimise kaudu.

Artikkel 9

Liikmesriigi osa suhtes kohaldatavad erisätted

1. Liikmesriigi poolt vastavalt [ühissätete määruse] *number* artikli [10 lõikele 1] või määruse [ÜPP strateegiakava] *number* artikli [75 lõikele 1] **vabatahtlikult** eraldatud summasid kasutatakse liikmesriikide osast pakutava ELi tagatise eraldisteks sellises ulatuses, mis vastab rahastamis- ja investeerimistoimingutele asjaomases liikmesriigis, **või eelarve jagatud täitmise alla kuuluvatest fondidest InvestEU nõustamiskeskusele võimaliku**

toetuse eraldamiseks. Need summad aitavad saavutada partnerluslepingus ja InvestEUd toetavates programmides kindlaks määratud poliitikaeesmärke.

Artikli 4 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt eraldatud summasid kasutatakse tagatisse eraldiste tegemiseks.

2. ELi tagatise selle osa moodustamiseks liikmesriigi osa raames peavad liikmesriik ja komisjon sõlmima osaluslepingu.

Lisasumma suhtes, mille liikmesriik eraldab artikli 4 lõike 1 kolmanda lõigu alusel, ei kohaldata artikli 9 lõike 2 neljandat lõiku ega artikli 9 lõiget 5.

Käesoleva artikli sätted, mis puudutavad vastavalt määruse [ühissätete määruse number] artikli [10 lõikele 1] või määruse [ÜPP strateegiakava] artikli [75 lõikele 1] eraldatud summasid, ei kohaldata osaluslepingu suhtes, mis käsitleb liikmesriigi eraldatavat lisasummat, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 kolmandas lõigus.

Liikmesriik ja komisjon sõlmivad osaluslepingu või muudavad seda nelja kuu jooksul pärast komisjoni otsust, millega võetakse vastu partnerlusleping või ÜPP strateegiakava, või samaaegselt komisjoni otsusega, millega muudetakse programmi või ÜPP strateegiakava.

Kaks või enam liikmesriiki võivad komisjoniga sõlmida ühise osaluslepingu.

Erandina [finantsmääruse] [artikli 211 lõikest 1] on liikmesriigi osa ELi tagatise eraldiste määr 40 % ja seda võib iga osaluslepingu puhul ülespoole või allapoole korrigeerida, et võtta arvesse riske, mis on seotud finantstoodetega, mida kavatakse kasutada.

3. Osalusleping sisaldab vähemalt järgmisi elemente:
 - a) ELi tagatise kogusumma liikmesriigi osa raames seoses liikmesriigiga, selle eraldiste määr, eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide toetuse summa, eraldiste tegemise etapp vastavalt aastasele rahastamiskavale ning tulenev tingimusliku kohustuse summa, mis tuleb katta asjaomase liikmesriigi antud kompensatsioonitagatisega;
 - b) **liikmesriigi** strateegia, mis hõlmab finantstooteid ja nende minimaalset finantsvõimendust, geograafilist kaetust, **sh vajaduse korral piirkondlikku kaetust**,

projektiliike, investeerimisperioodi ja, kui see on asjakohane, lõppsaajate ja kõlblike vahendajate kategooriaid;

- c) *kooskõlas artikliga 12 esitatud võimalik rakenduspartner või võimalikud rakenduspartnerid* ja komisjoni kohustus teavitada liikmesriiki valitud rakenduspartnerist või -partneritest;
- d) eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide võimalik toetus InvestEU nõustamiskeskusele;
- e) iga-aastane aruandluskohustus liikmesriigi vastu, sealhulgas aruandlus vastavalt *asjakohastele näitajatele, mis on seotud partnerluslepingus või -programmis sätestatud poliitikaeesmärkidega ja millele on osutatud osaluslepingus* ■ ;
- f) sätted, mis käsitlevad liikmesriigi osa raames antava ELi tagatisega seotud tasu;
- g) vahendite võimalik kombineerimine ELi osa raames, sealhulgas kihilise struktuurina, et saavutada parem riskikate vastavalt artikli 8 lõikele 2.

4. Komisjon rakendab osaluslepinguid rakenduspartneritega artikli 14 kohaselt sõlmitud tagatislepingute *ja nõustamispartneritega sõlmitud nõustamislepingute* kaudu.

Kui üheksa kuu jooksul alates osaluslepingu allkirjastamisest ei ole tagatislepingut sõlmitud või kui osalusleping ei ole ühe või mitme tagatislepingu kaudu kulukohustustega täielikult kaetud, siis esimesel juhul osalusleping lõpetatakse või teisel juhul *pikendatakse seda vastastikusel kokkuleppel*. Kasutamata eraldised, *mis pärinevad liikmesriikide poolt vastavalt [ühissätete määruse] artikli [10 lõikele 1] või määruse [ÜPP strateegiakava] artikli [75 lõikele 1] eraldatud summadest, võetakse vastavalt [[ühissätete määruse] number] [artikli 10 lõikele 5] ja määruse [[ÜPP strateegiakava] number] artikli [75 lõikele 5] uuesti kasutusele. Kasutamata eraldised, mis pärinevad liikmesriikide poolt vastavalt artikli 4 lõike 1 kolmandale lõigule eraldatud summadest, makstakse liikmesriigile tagasi.*

Kui määruse [[ühissätete määruse] number] [artikli 10 lõikes 6] või määruse [[ÜPP strateegiakava] number] artikli [75 lõikes 6] kindlaks määratud ajavahemiku jooksul ei ole tagatislepingut nõuetekohaselt rakendatud, siis osaluslepingut muudetakse ■ . Kasutamata eraldised, *mis pärinevad liikmesriikide poolt vastavalt [ühissätete määruse] artikli [10*

lõikele 1] või määruse [ÜPP strateegiakava] artikli [75 lõikele 1] eraldatud summadest, võetakse vastavalt määruse [[ühissätete määruse] number] [artikli 10 lõikele 5] ja määruse [[ÜPP strateegiakava] number] artikli [75 lõikele 5] uuesti kasutusele. Kasutamata eraldised, mis pärinevad liikmesriikide poolt vastavalt artikli 4 lõike 1 kolmandale lõigule eraldatud summadest, makstakse liikmesriigile tagasi.

5. Osaluslepingu kohaselt liikmesriigi osa raames antava ELi tagatisse eraldiste tegemisel kohaldatakse järgmisi eeskirju:
- a) pärast käesoleva määruse lõike 3 punktis a osutatud eraldiste tegemise etappi võetakse eraldiste mis tahes aastane ülejääk, mis on arvutatud eraldiste määra kohaselt nõutava eraldiste summa ja tegelike eraldiste vahena, vastavalt [ühissätete määruse] [artikli 10 lõikele 7] ja määruse [[ÜPP strateegiakava] number] artikli [75 lõikele 7] uuesti kasutusele;
 - b) erandina [finantsmääruse] [artikli 213 lõikest 4] ei anna pärast käesoleva artikli lõike 3 punktis a osutatud eraldiste tegemise etappi tehtud eraldised liikmesriigi osa raames ELi tagatise kättesaadavuse ajal alust vahendite aastaseks täiendamiseks;
 - c) komisjon teavitab viivitamata liikmesriiki, kui liikmesriigi osa raames antud ELi tagatise realiseerimise tulemusel väheneb ELi tagatise selle osa eraldiste tase alla 20 % ELi algsetest eraldistest;
 - d) kui liikmesriigi osa raames antud ELi tagatise eraldised jõuavad 10 %ni algsetest eraldistest, peab asjaomane liikmesriik tegema komisjoni nõudel ühisesse eraldisfondi eraldisi kuni 5 % algsete eraldistest.

II A PEATÜKK
KOMISJONI JA EIP GRUPI PARTNERLUS

Artikkel 9a
Partnerluse ulatus

- 1. Komisjon ja EIP grupp seavad käesoleva määruse alusel sisse partnerluse, mille eesmärk on toetada programmi rakendamist ja vahendite järjepidevat, kaasavat, täiendavat ja tõhusat kasutust. Kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud käesolevas määruses ja määratakse täpsemini kindlaks lõikes 2 osutatud lepingutes ja kokkulepetes, teeb EIP grupp järgmist:**
- a) rakendab artikli 10 lõikes 1 b osutatud ELi tagatise osa;**
 - b) toetab InvestEU fondi ELi osa ja, kui see on kooskõlas artikli 12 lõikega 1 kohaldatav, siis liikmesriigi osa rakendamist, eelkõige sellega, et**
 - i) aitab koos võimalike rakenduspartneritega koostada kooskõlas artikli 7 lõikega 6 investeerimissuuniseid ning aitab koostada kooskõlas artikli 19 lõikega 1 a tulemustabelit ja muid dokumente, milles antakse InvestEU fondi kasutamiseks praktilisi juhiseid;**
 - ii) määrab koos komisjoni ja võimalike rakenduspartneritega kindlaks riskihindamismetoodika ja riskide kindlaks tegemise süsteemi, mis on seotud rakenduspartnerite rahastamis- ja investeerimistoimingutega, et neid toiminguid saaks hinnata ühtse skaala alusel;**
 - iii) hindab komisjoni taotlusel ja kokkuleppel asjaomase võimaliku rakenduspartneriga selle süsteemi ja annab sihipärast tehnilist nõu, kui seda on vaja järelduste tõttu, milleni jõuti selle võimaliku rakenduspartneri kavandatud finantstoodete rakendamise sambapõhise hindamise auditi käigus, ja sellises ulatuses, mida on nende järelduste kohaselt vaja;**
 - iv) esitab mittesiduva arvamuse pangandusalaste aspektide kohta, eelkõige finantsriski ja finantstingimuste kohta, mis on seotud ELi tagatise selle osaga, mis tuleb eraldada rakenduspartnerile, nagu see on määratletud rakenduspartneritega (v.a EIP grupp) sõlmitavas tagatislepingus. Komisjon**

teeb arvamuse järelduste põhjal vajaduse korral rakenduspartneriga koostööd. Komisjon annab EIP grupile oma otsusest teada;

- v) teeb komisjoniga kokkulepitud eeldustel finantsriski ja koondportfellilt teenitava tasu kohta simulatsioone ja koostab prognoose;*
- vi) mõõdab koondportfelli finantsriski ja esitab selle kohta finantsaruanded ning*
- vii) osutab komisjoni taotlusel ja rakenduspartneri nõusolekul komisjonile artikli 9a lõike 2 punktis b osutatud lepingus sätestatud ümberkorraldus- ja sissenõudmisteenusid kooskõlas artikli 14 lõike 2 punktiga g, kui rakenduspartner ei ole asjaomase tagatislepingu alusel toimuva restruktureerimise ja sissenõudmise eest enam vastutav;*
- c) võib liikmesriigi tugipanga või finantseerimisasutuse taotlusel pakkuda sellele artikli 20 lõike 2 punktis f osutatud suutlikkuse suurendamist ja/või muid teenuseid, mis on seotud ELi tagatisega toetatavate finantstoodete rakendamisega;*
- d) seoses InvestEU nõustamiskeskusega*
 - i) eraldatakse talle alapunktis ii osutatud nõustamisalgatuste ja operatiivülesannete jaoks artikli 4 lõikes 3 osutatud rahastamispaketist kuni [375] miljoni euro suurune summa;*
 - ii) nõustab ta komisjoni ja täidab artikli 9a lõike 2 punktis c osutatud lepingus sätestatud operatiivülesandeid ning teeb selleks järgmist:*
 - 1. toetab komisjoni InvestEU nõustamiskeskuse kavandamisel, loomisel ja töös;*
 - 2. hindab nõustamisteenusete taotlusi, mida komisjon ei ole pidanud olemasolevate nõustamisalgatuste alla kuuluvaks, et toetada komisjoni eraldamisotsust;*
 - 3. toetab liikmesriikide tugipankasid või finantseerimisasutusi artikli 20 lõike 2 punktis f osutatud suutlikkuse suurendamise kaudu, kui nad*

seda taotlevad, et suurendada nõustamisalgatustes osalemiseks nende nõustamissuutlikkust;

- 4. sõlmib komisjoni ja võimaliku nõuandva partneri taotlusel ning EIP grupi nõusolekul nõustamispartneritega komisjoni nimel lepinguid nõustamisalgatuste elluviimiseks.*

EIP grupp tagab, et lõike 1 punkti d alapunktis ii osutatud EIP ülesandeid täidetakse tema rollist nõustamispartnerina täielikult sõltumatult.

- 2. Panganduslane teave, mille komisjon EIP grupile lõike 1 punkti b alapunktide ii, iv, v ja vi alusel edastab, hõlmab ainult teavet, mida EIP grupil on nende punktide kohaste kohustuste täitmiseks tingimata vaja. Komisjon määrab tihedas dialoogis EIP grupi ja võimalike rakenduspartneritega kindlaks eespool nimetatud teabe laadi ja ulatuse, võttes arvesse ELi tagatise usaldusväärse finantsjuhtimise nõudeid, rakenduspartneri õigustatud huve seoses salajase äriteabega ja EIP grupi vajadusi, et täita nimetatud punktide kohaseid kohustusi.*
- 3. Partnerluse üksikasjad sätestatakse kokkulepetes ja lepingutes, sealhulgas:*
 - a) artikli 10 lõikes 1 b osutatud ELi tagatise osa andmise ja rakendamise puhul:*
 - i) komisjoni ja EIP grupi vaheline tagatisleping või*
 - ii) eraldi tagatislepingud komisjon ja EIP ning/või EIP põhikirja artikli 28 lõikes 1 määratud tütarettevõtte või muu üksuse vahel;*
 - b) komisjoni ja EIP grupi vaheline kokkulepe seoses lõike 1 punktidega b ja c;*
 - c) komisjoni ja EIP grupi vaheline kokkulepe InvestEU nõustamiskeskuse kohta;*
 - d) EIP grupi ning liikmesriikide tugipankade ja finantseerimisasutuste vahel sõlmitud teenuselepingud, mis puudutavad suutlikkuse suurendamise ja muid teenuseid kooskõlas lõike 1 punktiga c.*
- 4. Ilma et see piiraks artikli 15 lõike 3 ja artikli 20 lõike 4 kohaldamist, peavad kulud, mis EIP grupil lõike 1 punktides b ja c osutatud ülesannete täitmisel tekivad, vastama lõike 2 punktis b osutatud kokkuleppe tingimustele ning neid võib katta ELi tagatisega seotud*

tagasimaksete või tulude arvelt, mida on kasutatud eraldiste moodustamiseks kooskõlas finantsmääruse artikli 211 lõigetega 4 ja 5, või artikli 4 lõikes 3 osutatud rahastamispaketist, kuid EIP grupp peab neid kulusid põhjendama ja nende üldine ülemmäär on [7 000 000 eurot].

5. *Kulud, mis EIP grupil tekivad lõike 1 punkti d alapunktis ii osutatud operatiivülesannete täitmisel, kaetakse ja tasutakse täielikult lõike 1 punkti d alapunktis i osutatud summast, kuid EIP grupp peab neid kulusid põhjendama ja nende üldine ülemmäär on [10 000 000 eurot].*

Artikkel 9b

Huvide konflikt

EIP grupp võtab partnerluse raames kõik vajalikud meetmed ja ettevaatusabinõud, et vältida huvide konflikte teiste rakenduspartneritega, sealhulgas loob artikli 9a lõike 1 punkti b alapunktides iii, iv, v ja vi osutatud ülesannete täitmiseks spetsiaalse sõltumatu meeskonna, kelle suhtes kehtivad ranged konfidentsiaalsuseeskirjad, mida kohaldatakse ka nende suhtes, kes meeskonnast lahkuvad. EIP grupp või muud rakenduspartnerid teatavad komisjonile viivitamata igast olukorrast, kus huvide konflikt on olemas või tõenäoliselt tekib. Kahtluse korral teeb komisjon huvide konflikti olemasolu kohta otsuse ja teavitab sellest EIP gruppi. Huvide konflikti korral võtab EIP grupp vajalikud meetmed. Juhatust teavitatakse võetud meetmetest ja nende tulemustest.

EIP grupp rakendab vajalikke ettevaatusabinõusid, et vältida huvide konflikte InvestEU nõustamiskeskuse rakendamisel, eelkõige seoses artikli 9a lõike 1 punkti d alapunktis ii osutatud operatiivülesannetega, mida ta täidab komisjoni toetamiseks. Huvide konflikti korral võtab EIP grupp vajalikud meetmed.

III PEATÜKK

ELi tagatis

Artikkel 10

ELi tagatis

1. ELi tagatis antakse rakenduspartneritele ***tagasivõtmatu, tingimusteta ja nõudmisel realiseeritava tagatisena*** vastavalt finantsmääruse artikli 219 lõikele 1 ja seda hallatakse vastavalt finantsmääruse X jaotisele ***eelarve kaudse täitmise korras***.
 - 1a. ***ELi tagatise eest makstav tasu peab olema seotud finantstoodete omaduste ja riskiprofiiliga, võttes nõuetekohaselt arvesse aluseks olevate rahastamis- ja investeerimistoimingute laadi ning seotud poliitiliste eesmärkide täitmist. See võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel olla seotud rakendatavate finantstoodete poliitiliste eesmärkide laadi ja taskukohasusega sihtrühma kuuluvate lõppsaajate jaoks, hõlmata kulude vähendamist või lõppsaajale antavate rahastamistingimuste parandamist, muutes ELi tagatise eest makstavat tasu või vajaduse korral kattes rakenduspartneril tekkinud, tasumata halduskulud ELi eelarve kaudu, eelkõige:***
 - a) ***olukorras, kus halvenenud finantsturutingimused takistaksid toimingu elluviimist turupõhise hinnakujunduse raames, või***
 - b) ***kui see on vajalik rahastamis- ja investeerimistoimingute hoogustamiseks sektorites või piirkondades, kus esineb märkimisväärne turutõrge või mitteoptimaalne investeerimisolukord, ning investeerimisplatvormide loomise hõlbustamiseks***
- sel määral, mil ELi tagatise eest makstava tasu vähendamine või rakenduspartneritel tekkinud, tasumata halduskulude katmine ei mõjuta oluliselt InvestEU tagatise eraldisi.***

ELi tagatise eest makstava tasu vähendamisest saavad täielikult kasu lõppsaajad.

- 1b. Finantsmääruse artikli 219 lõikes 4 sätestatud tingimus kehtib igale rakenduspartnerile portfelli põhisel.*
- 1c. 75 % ELi osas antavast ELi tagatisest, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 esimeses lõigus ja mille suurus on [30 613 125 000] eurot, antakse EIP grupe. EIP grupi rahalise osaluse kogusumma on [7 653 281 250] eurot. See osalus antakse sellisel viisil ja vormis, millega hõlbustatakse InvestEU fondi rakendamist ja artikli 12 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamist.*
- 1d. Ülejäänud 25 % ELi osas antavast ELi tagatisest antakse teistele rakenduspartneritele, kes annavad samuti rahalise osaluse, mis määratakse kindlaks tagatislepingutes.*
- 1e. Antakse endast parim, et tagada investeerimisperioodi lõpul ulatusliku sektorite ja piirkondade ringi hõlmamine ja vältida ülemäärast sektoripõhist või geograafilist kontsentratsiooni. Need jõupingutused hõlmavad stiimuleid väiksemate või vähemkeerukate liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutuste jaoks, millel on suhteline eelis tänu oma kohalikele esindustele, teadmistele ja investeerimisoskustele. Komisjon toetab neid jõupingutusi ühtse lähenemisviisi väljatöötamise kaudu.*
- 2. ELi tagatise toetust võidakse anda käesoleva määrusega hõlmatud rahastamis- ja investeerimistoimingutele investeerimisperioodiks, mis lõpeb 31. detsembril 2027. Lepingud rakenduspartneri ning lõppsaaja või finantsvahendaja või artikli 13 lõike 1 punktis a osutatud muu üksuse vahel sõlmitakse 31. detsembriks 2028.*

Artikkel 11

Kõlblikud rahastamis- ja investeerimistoimingud

1. InvestEU fond toetab üksnes selliseid rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mis:
 - a) vastavad finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktides a–e sätestatud tingimustele, eelkõige **nõuetele, mis on seotud turutõrgete, mitteoptimaalsete investeerimisolukordade ja täiendavusega, nagu on sätestatud** finantsmääruse artikli 209 lõike 2 **punktides a ja b ning käesoleva määruse V lisas, ja** kui see on asjakohane, kaasavad maksimaalselt erasektori investeeringuid vastavalt finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktile d;
 - b) aitavad kaasa liidu poliitiliste eesmärkide saavutamisele ja kuuluvad asjaomase poliitikaharu raames tehtavate rahastamis- ja investeerimistoimingute puhul kõlblikesse valdkondadesse vastavalt käesoleva määruse II lisale; **■**
 - ba) ei anna rahalist toetust käesoleva määruse V lisa punktis B määratletud välistatud tegevustele ning**
 - c) on kooskõlas investeerimissuunistega.
2. Lisaks liidus asuvatele projektidele võib InvestEU fond rahastamis- ja investeerimistoimingute kaudu toetada järgmisi projekte ja toiminguid:
 - a) ühes või mitmes liikmesriigis asuvate või asutatud üksuste vahelised **■** projektid, mis ulatuvad ühte või mitmesse kolmandasse riiki, sealhulgas ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid, Euroopa **naabruspoliitikas osalevad** riigid, Euroopa Majanduspiirkonna riigid või Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni kuuluvad riigid, või ülemeremaale või -territooriumile, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu II lisas, või assotsieerunud kolmandasse riiki, olenemata sellest, kas kõnealustes kolmandates riikides või ülemeremaades või -territooriumidel on olemas partner või mitte;
 - b) rahastamis- ja investeerimistoimingud artiklis 5 osutatud riikides, kes osalevad konkreetses finantstootes.

3. InvestEU fond võib toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid, millega antakse rahalisi vahendeid juriidilistele isikutele, mis on asutatud mis tahes järgmistes riikides:
- a) liikmesriik või sellega seotud ülemeremaa või -territoorium;
 - b) kolmas riik või territoorium, mis on seotud InvestEU programmiga vastavalt artiklile 5;
 - c) lõike 2 punktis a osutatud kolmas riik, kui see on asjakohane;
 - d) muud riigid, kui seda on vaja projekti rahastamiseks punktides a–c osutatud riigis või territooriumil.

Artikkel 12

Rakenduspartnerite (*v.a EIP grupp*) valimine

1. Komisjon valib ■ kooskõlas finantsmääruse artikliga 154 rakenduspartnerid (*v.a EIP grupp*).

Rakenduspartnerid võivad moodustada rühmi. Rakenduspartner võib olla ühe või mitme rühma liige.

ELi osa puhul on kõlblikud vastaspoolled väljendanud oma huvi ***artikli 10 lõikes 1c osutatud ELi tagatise osa vastu.***

Liikmesriigi osa puhul võib asjaomane liikmesriik esitada ■ vastaspoolte hulgast, kes on väljendanud huvi ■, rakenduspartneriks ühe või mitu vastaspoolt. ***Asjaomane liikmesriik võib rakenduspartneriks esitada ka EIP grupi ja sõlmida omal kulul EIP grupiga lepingu, et pakkuda artiklis 9a loetletud teenuseid.***

Kui asjaomane liikmesriik rakenduspartnerit ei esita, teeb komisjon vastavalt käesoleva lõike teisele lõigule valiku nende rakenduspartnerite hulgast, kes suudavad teha rahastamis- ja investeerimistoiminguid asjaomastes geograafilistes piirkondades.

2. Rakenduspartnerite valimisel tagab komisjon, et InvestEU fondi finantstoodete portfelli ***vastab järgmistele eesmärkidele:***
- a) ■ artiklis 3 sätestatud eesmärkide ***katvuse maksimeerimine;***

- b) ■ ELi tagatise mõju ***maksimeerimine*** rakenduspartneri eraldatud omavahendite kaudu;
- c) ■ erasektori ***investeeringute maksimaalne kaasamine***, kui see on asjakohane;
- ca) ***uuenduslike finants- ja riskilahenduste edendamine, et kõrvaldada turutõrkeid ja lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi;***
- d) ■ geograafilise hajutatuse ***tagamine ELi tagatise järkjärgulise andmise kaudu ning väiksemate projektide rahastamise võimaldamine;***
- e) ■ piisava riskide hajutatuse ***tagamine.***

■

3. Rakenduspartnerite valimisel võtab komisjon arvesse ka järgmist:
 - a) liidu eelarve võimalik kulu ja tulu;
 - b) rakenduspartneri suutlikkus täielikult täita finantsmääruse artikli 155 ***lõigete 2 ja 3*** nõudeid seoses maksustamise vältimise, maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise, rahapesu, terrorismi rahastamise ja koostööd mittetegevate jurisdiktsioonidega.
4. Rakenduspartneriks võib valida liikmesriikide tugipankasid või finantseerimisasutusi, kui need täidavad käesolevas artiklis ja artikli 14 lõike 1 teises lõigus sätestatud nõudeid.

Artikkel 13

Kõlblikud rahastamisvormid

1. ELi tagatist võib kasutada rakenduspartnerite pakutavate järgmiste rahastamisvormide riski katmiseks:
 - a) laenud, tagatised, edasitagatised, kapitalituru instrumendid, mis tahes muud liiki rahastamis- või krediitkvaliteedi parandamise instrumendid, sealhulgas allutatud võlainstrumendid, omakapitali- või kvaasiomakapitali osalused, mis antakse otseselt või kaudselt finantsvahendajate, fondide, investeerimisplatvormide või muude rahastamisvahendite kaudu lõppsaajatele;
 - b) rakenduspartneri poolt teisele finantseerimisasutusele antavad rahalised vahendid või tagatised, mis võimaldavad viimasel pakkuda punktis a osutatud rahastamist.

ELi tagatisega katmiseks antakse, omandatakse või emiteeritakse artikli 11 lõikes 1 osutatud rahastamis- või investeerimistoimingute toetuseks esimese lõigu punktides a ja b osutatud rahastamisvahendeid, kui rakenduspartner on andud rahastamist vastavalt rakenduspartneri allkirjastatud või sõlmitud rahastamislepingule või tehingule pärast komisjoni ja rakenduspartneri vahelise tagatislepingu allkirjastamist ja leping ei ole lõppenud või seda ei ole tühistatud.

2. Fondide või muude vahendusstruktuuride kaudu **tehtavaid rahastamis- ja investeerimistoiminguid toetatakse** ELi tagatisega vastavalt sätetele, mis kehtestatakse investeerimissuunistega, isegi kui selline struktuur investeerib väikse osa oma investeeritud summadest väljapoole liitu ja artikli 11 lõikes 2 osutatud riikidesse või muudesse varadesse kui käesoleva määruse kohaselt kõlblikud varad.

Artikkel 14

Tagatislepingud

1. Komisjon sõlmib iga rakenduspartneriga tagatislepingu ELi tagatise andmise kohta vastavalt käesoleva määruse nõuetele kuni summani, mille määrab kindlaks komisjon.

Kui rakenduspartnerid moodustavad **■** rühma, sõlmitakse komisjoni ja iga rühma kuuluva rakenduspartneri või rühma nimel tegutseva ühe rakenduspartneri vahel üksainus tagatisleping.

2. Tagatisleping sisaldab eelkõige järgmise sisuga sätteid:
 - a) rakenduspartneri antava rahalise osaluse summa ja tingimused;
 - b) selliste rahaliste vahendite või tagatiste tingimused, mille rakenduspartner annab teisele rakendamises osalevale õigussubjektile, kui see on asjakohane;
 - c) vastavalt artiklile 16 üksikasjalikud nõuded ELi tagatise andmise kohta, sealhulgas eri liiki vahendite portfelli kaetus ja vastavad sündmused, mis võivad tingida ELi tagatise võimaliku realiseerimise;
 - d) tasu riski võtmise eest, mis jaotatakse proportsionaalselt liidu ja rakenduspartneri vastava osakaaluga riskide võtmisel ***või mida on kohandatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel vastavalt artikli 16 lõikele 1;***
 - e) maksetingimused;
 - f) rakenduspartneri kohustus nõustuda komisjoni ja investeringute komitee otsustega seoses ELi tagatise kasutamisega kavandatud rahastamis- või investeerimistoimingu tarbeks, ilma et see piiraks rakenduspartneri õigust teha otsus kavandatava toimingu kohta ilma ELi tagatiseta;
 - g) sätted ja menetlused, mis on seotud nõuete sissenõudmisega, mis usaldatakse rakenduspartnerile;
 - h) finants- ja tegevusaruannete esitamine ning järelevalve ELi tagatisega toimingute üle;

- i) peamised tulemusnäitajad, eelkõige seoses ELi tagatise kasutamisega, artiklites 3, 7 ja 11 sätestatud eesmärkide ja kriteeriumide täitmisega ning erakapitali kaasamisega;
- j) kui see on asjakohane, sätted ja menetlused seoses segarahastamistoimingutega;
- k) muud asjaomased sätted, mis vastavad finantsmääruse **artikli 155 lõike 2 ja X** jaotise nõuetele;
- l) asjakohaste mehhanismide olemasolu erainvestorite võimalike probleemide lahendamiseks.**

- 3. Samuti nähakse tagatislepinguga ette, et liidule ettenähtud tasu käesolevas määruse kohastest rahastamis- ja investeerimistoimingutest kantakse üle pärast ELi tagatise realiseerimise tõttu tehtud maksete mahaarvamist.
- 4. Samuti nähakse tagatislepinguga ette, et rakenduspartnerile tasumisele kuuluvad ELi tagatisega seotud summad arvatakse maha tasude, tulude ja tagasimaksete kogusummast, mille rakenduspartner peab liidule maksma seoses käesoleva määruse kohaste rahastamis- ja investeerimistoimingutega. Kui see summa ei ole piisav, et katta summat, mis tuleb rakenduspartnerile maksta vastavalt artikli 15 lõikele 3, kaetakse puuduolev summa ELi tagatise jaoks ette nähtud eraldistest.
- 5. Kui tagatisleping on sõlmitud liikmesriigi osa raames, võib sellega ette näha asjaomaste liikmesriikide või piirkondade esindaja osalemise tagatislepingu rakendamise järelevalves.

Artikkel 15

ELi tagatise kasutamise nõuded

- 1. ELi tagatise andmiseks peab asjaomase rakenduspartneriga sõlmitud tagatisleping jõustuma.
- 2. Rahastamis- ja investeerimistoimingud saavad ELi tagatise üksnes juhul, kui need vastavad käesolevas määruses ja asjaomastes investeerimissuunistes sätestatud kriteeriumidele ning kui investeringute komitee on jõudnud järeldusele, et need täidavad ELi tagatise vormis toetuse saamise tingimusi. Rakenduspartnerid vastutavad selle eest, et rahastamis- ja investeerimistoimingud vastavad käesolevas määruses ja asjaomastes investeerimissuunistes sätestatud nõuetele.

3. Komisjon ei pea seoses ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingute rakendamise maksma rakenduspartnerile mingeid halduskulusid või -tasusid, välja arvatud juhul, kui rakendatava finantstoote poliitikaeesmärkide laad **ja taskukohasus sihtrühma kuuluvate lõppsaajate jaoks või pakutav rahastamisvorm võimaldavad** rakenduspartneril **komisjonile nõuetekohaselt** tõestada erandi vajalikkust. Selliste kulude katmine **ELi eelarvest** peab **piirduma summaga, mis on tingimata vajalik asjaomaste rahastamis- ja investeerimistoimingute tegemiseks, ning seda võib teha ainult sel määral, mil kulud ei ole kaetud rakenduspartnerite poolt asjaomaste rahastamis- ja investeerimistoimingute tulemusel saadud tuludega. Tasude kord** peab olema sätestatud tagatislepingus ja olema kooskõlas **artikli 14 lõikes 4 ja** finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis g sätestatud korraga.
4. Lisaks võib rakenduspartner kasutada ELi tagatist sissenõudmiskulude asjakohase osa katteks, välja arvatud juhul, kui need arvatakse maha sissenõutud summast vastavalt artikli 14 lõikele 4.

Artikkel 16

ELi tagatise ulatus ja tingimused

1. Tasu riski võtmise eest jaotatakse liidu ja rakenduspartneri vahel proportsionaalselt nende vastava osakaaluga riski võtmisel rahastamis- ja investeerimistoimingute portfelli või vajaduse korral üksikute toimingute raames. **ELi tagatise eest makstavat tasu võib artikli 10 lõike 1 teises lõigus osutatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel vähendada.**

Rakenduspartneril peab olema asjakohane enda riskipositsioon ELi tagatisega toetatava rahastamis- ja investeerimistoimingu suhtes, välja arvatud juhul, kui rakendatava finantstoote poliitikaeesmärgid on sellist laadi, et rakenduspartneril ei ole võimalik sellesse tootesse oma riskitaluvusvõimega mõistlikul viisil panustada.

2. ELi tagatis katab:

a) artikli 13 lõike 1 punktis a osutatud võlatoodete puhul:

- i) põhisumma ja kõik intressid ja summad, mis kuuluvad tasumisele rakenduspartnerile, kuid kes ei saa neid vastavalt rahastamistoimingu tingimustele enne makseviivitust; allutatud laenu puhul käsitatakse tasumise edasilükkamist, vähendatud makset või nõutavat väljumist makseviivituseks;

- ii) restruktureerimiskahju;
 - iii) kahju, mis on tingitud muude vääringute kui euro kõikumistest turgudel, kus pikaajalise riskimaandamise võimalused on piiratud;
- b) artikli 13 lõike 1 punktis a osutatud omakapitali- või kvaasiomakapitali investeringute puhul investeeritud summad ja nendega seotud rahastamiskulud ning muude vääringute kui euro kõikumisest tingitud kahju;
 - c) rakenduspartneri poolt teisele juriidilisele isikule antud rahaliste vahendite või tagatiste puhul, millele on osutatud artikli 13 lõike 1 punktis b, kasutatud summad ja nendega seotud rahastamiskulud.
3. Kui liit teeb ELi tagatise realiseerimise korral rakenduspartnerile makse, kantakse see üle rakenduspartneri asjaomastele õigustele, mis on seotud ELi tagatisega kaetud rahastamis- või investeerimistoimingutega, sel määral, mil need õigused on jätkuvalt olemas.

Rakenduspartner jätkab ülekantud summadega seotud nõuete sissenõudmist liidu nimel ja maksab sissenõutud summadest liidule tagasi.

IV PEATÜKK

JUHTIMINE

Artikkel 17

Nõuandekogu

1. Komisjonile **ja juhatusele** annab nõu nõuandekogu ■ .

1a. Nõuandekogu püüab tagada soolise tasakaalu järgmises koosseisus:

- a) igat rakenduspartnerit esindab üks liige;**
- b) igal liikmesriigil on üks esindaja;**
- c) ühe eksperdi nimetab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee;**
- d) ühe eksperdi nimetab Regioonide Komitee.**

■
4. ■ Nõuandekogu **eesistuja** on komisjoni esindaja. **EIP grupi** määratud esindaja **on ase-eesistuja**.

■
Nõuandekogu kohtub korrapäraselt ja vähemalt kaks korda aastas eesistuja nõudmisel. ■

■
5. Nõuandekogu

- a) ■ annab komisjonile ja juhatusele** nõu käesoleva määruse alusel rakendatavate finantstoodete väljatöötamise kohta;
- b) annab komisjonile ja juhatusele** nõu **turul toimuva**, turutõrgete, mitteoptimaalsete investeerimisolukordade ja turutingimustega seoses;

■
c) vahetab arvamusi turul toimuvaga seoses ja jagab parimaid tavasid.

- 5a. *Liikmesriikide esindajate koosolekuid korraldatakse eraldi formaadis ka vähemalt kaks korda aastas ja neid juhatab komisjon.*
- 5b. *Nõuandekogu ja selle liikmesriikide formaat võivad anda InvestEU programmi rakendamise ja toimimise kohta soovitusi, mille vaatab läbi juhatus.*
- 5c. *Nõuandekogu koosolekute üksikasjalikud protokollid avaldatakse nii kiiresti kui võimalik pärast seda, kui nõuandekogu on need kinnitanud.*

Komisjon kehtestab nõuandekogu töökorra ja juhib nõuandekogu sekretariaadi tööd. Kogu asjakohane dokumentatsioon ja teave tehakse nõuandekogule kättesaadavaks, et ta saaks täita oma ülesandeid.

- 5d. *Nõuandekogus esindatud liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused valivad endi seast muude rakenduspartnerite kui EIP grupi esindajad artikli 17a lõikes 1 osutatud juhatusse. Liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused püüavad saavutada juhatuses tasakaalustatud esindatuse vastavalt nende suurusele ja geograafilisele asukohale. Valitud esindajad esindavad kõigi muude rakenduspartnerite kui EIP grupi kokkulepitud ühist seisukohta.*

Artikkel 17a

Juhatus

1. *InvestEU programmi jaoks luuakse juhatus. Juhatus koosneb neljast komisjoni esindajast, kolmest EIP grupi esindajast ja kahest muude rakenduspartnerite kui EIP grupi esindajast ning ühest eksperdist, kelle Euroopa Parlament nimetab hääleõiguseta liikmena. Kõnealune ekspert ei küsi ega võta vastu juhiseid liidu institutsioonidelt, organitelt või asutustelt, ühegi liikmesriigi valitsuselt ega muudelt avalik-õiguslikelt või eraõiguslikelt organitelt ning on oma tegevuses täiesti sõltumatu. Ekspert täidab oma ülesandeid erapooletult ja InvestEU fondi huvides.*

Liikmed nimetatakse ametisse neljaks aastaks ja nende ametiaega võib ühe korra pikendada, välja arvatud muude rakenduspartnerite kui EIP grupi esindajad, kes nimetatakse ametisse kaheks aastaks.

2. *Juhatus valib komisjoni esindajate hulgast neljaks aastaks esimehe, kelle ametiaega võib ühe korra pikendada. Esimees annab nõuandekogusse kuuluvatele liikmesriikide*

esindajatele kaks korda aastas aru InvestEU programmi rakendamise ja toimimise kohta.

Juhatus koosolekute üksikasjalikud protokollid avaldatakse kohe, kui juhatus on need kinnitanud.

3. Juhatus

- a) määrab rakenduspartnerite jaoks kindlaks strateegilised ja praktilised suunised, sealhulgas suunised finantstoodete väljatöötamise ning InvestEU fondi toimimiseks vajalike muude tööpõhimõtete ja menetluste kohta;*
- b) võtab vastu riske puudutavate metoodikate raamistiku, mille komisjon on koostanud koostöös EIP grupi ja muude rakenduspartneritega;*
- c) jälgib InvestEU programmi rakendamist;*
- d) väljendab kõigi oma liikmete seisukohti, kui temaga konsulteeritakse kandidaatide nimekirja osas enne artikli 19 lõike 2 kohast investeeringute komiteesse valimist;*
- e) võtab vastu artikli 19 lõikes 2 osutatud investeeringute komitee sekretariaadi töökorra;*
- f) võtab vastu investeerimisplatvormide tegevuse suhtes kohaldatavad eeskirjad.*

- 4.** *Juhatus kasutab aruteludes konsensuslikku lähenemisviisi, võttes seetõttu võimalikult suurel määral arvesse kõigi liikmete seisukohti. Kui liikmed ei suuda oma seisukohti ühtlustada, võetakse juhatus otsused vastu tema hääleõiguslike liikmete kvalifitseeritud häälteenamusega, milleks on vähemalt seitse häält.*

Artikkel 17b

Tulemustabel

- 1.** *Luuakse näitajate tulemustabel (edaspidi „tulemustabel“), millega tagatakse, et investeeringute komitee hindab sõltumatul, läbipaistval ja ühtlustatud viisil ELi tagatise kasutamise taotlusi rakenduspartneri esitatud rahastamis- või investeerimistoimingute tegemiseks.*

2. *Rakenduspartnerid täidavad rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta tehtud ettepanekutega seoses tulemustabeli.*
3. *Tulemustabel hõlmab eelkõige järgmisi elemente:*
 - a) *rahastamis- ja investeerimistoimingu kirjeldus;*
 - b) *panus ELi poliitikaeesmärkidesse;*
 - c) *täiendavus, turutõrke või mitteoptimaalse investeerimisolukorra kirjeldus ning rakenduspartneri rahaline osalus ja tehniline panus;*
 - d) *investeeringute mõju;*
 - e) *rahastamis- ja investeerimistoimingu finantsprofiil;*
 - f) *lisanäitajad.*
4. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 26 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse tulemustabeli lisaelemendid, sealhulgas üksikasjalikud eeskirjad rakenduspartnerite kasutatava tulemustabeli kohta.*

Artikkel 18

Poliitikavastavuse kontroll

3. Komisjon kinnitab, kas **muude** rakenduspartnerite **kui EIP** kavandatud rahastamis- ja investeerimistoimingud on kooskõlas liidu õiguse ja poliitikaga.
- 3a. *Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate EIP rahastamis- ja investeerimistoimingute puhul ei kata ELi tagatis selliseid toiminguid juhul, kui komisjon avaldab protokoll nr 5 artiklis 19 sätestatud menetluse raames eitava arvamuse.*

Artikkel 19

Investeeringute komitee

1. **InvestEU fondi jaoks** luuakse **täiesti sõltumatu** investeeringute komitee. See teeb järgmist:
 - a) vaatab läbi rahastamis- ja investeerimistoimingute ettepanekud, mille rakenduspartnerid on esitanud ELi tagatise saamiseks **ja mille vastavust liidu õigusele ja poliitikale komisjon on kontrollinud, nagu on osutatud artikli 18 lõikes 3, või mis on saanud protokolli nr 5 artiklis 19 sätestatud menetluse raames pooltarvamuse;**
 - b) kontrollib nende vastavust käesolevale määrusele ja asjaomastele investeerimissuunistele;
 - ba) pöörab** erilist tähelepanu täiendavusnõudele, millele on osutatud finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis b **ja käesoleva määruse V lisas**, ning finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis d osutatud nõudele kaasata erasektori investeeringuid ning
 - c) kontrollib, kas rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mida võiks toetada ELi tagatisega, vastavad kõigile asjakohastele nõuetele.
2. Investeeringute komitee tuleb kokku neljas erinevas koosseisus vastavalt artikli 7 lõikes 1 osutatud poliitikaharudele.

Igasse investeeringute komiteesse koosseisu kuuluvad kuus tasustatud väliseksperti. Ekspertid valitakse vastavalt finantsmääruse artiklile 237 ja komisjon nimetab nad **juhatuse soovitusel** ametisse ■ kuni neljaks aastaks **ning nende ametiaega võib ühe korra pikendada. Neile maksab tasu liit.** Komisjon võib **juhatuse soovitusel** otsustada investeeringute komitee tegevliikme ametiaega pikendada ilma käesolevas lõikes sätestatud menetlust kohaldamata.

Ekspertidel on suured asjakohased kogemused projektide struktureerimisel ja rahastamisel või VKEde või muude äriühingute rahastamisel.

Investeeringute komitee koosseis tagab, et tal on laialdased teadmised artikli 7 lõikes 1 osutatud poliitikaharudega hõlmatud sektoritest ja liidu geograafilistest turgudest ning et ta on tervikuna sooliselt tasakaalustatud.

Neli liiget on investeeringute komitee kõigi nelja koosseisu alalised liikmed. Lisaks kuuluvad investeeringute komitee igasse koosseisu kaks eksperti, kellel on investeerimisalased kogemused kõnealuse poliitikaharuga hõlmatud sektorites. Vähemalt ühel alalistest liikmetest peavad olema eksperditeadmised jätkusuutlike investeeringute valdkonnas. **Juhatus** nimetab investeeringute komitee asjakohase koosseisu või asjakohaste koosseisude liikmed. Investeeringute komitee valib oma alaliste liikmete hulgast eesistuja.

3. Investeeringute komitee tegevuses osaledes täidavad selle liikmed oma ülesandeid erapooletult ja üksnes InvestEU fondi huvides. Nad ei tohi küsida ega võtta vastu juhiseid rakenduspartneritelt, liidu institutsioonidelt, liikmesriikidelt ega üheltki teiselt avalik-õiguslikult või eraõiguslikult organilt.

Investeeringute komitee kõikide liikmete elulookirjeldused ja huvide deklaratsioonid avalikustatakse ja neid ajakohastatakse pidevalt. Investeeringute komitee liikmed edastavad komisjonile **ja juhatus**le viivitamata kogu teabe, mida on vaja huvide konflikti puudumise pidevaks kontrollimiseks.

Juhatus võib soovitada komisjonil liikme ametist vabastada, kui see ei täida käesolevas lõikes sätestatud nõudeid, või muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

4. Käesoleva artikli kohaselt tegutsedes **abistab** investeeringute **komiteed sekretariaat**. **Sekretariaat on sõltumatu ja allub investeeringute komitee eesistujale. Sekretariaadi administratiivne asukoht on komisjonis. Sekretariaadi töökord tagab rakenduspartnerite ja vastavate juhtorganite vahelise teabe- ja dokumendivahetuse konfidentsiaalsuse. EIP grupp võib esitada oma ettepanekud rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta otse investeeringute komiteele ja annab neist teada sekretariaadile.**

Rakenduspartnerite esitatud dokumendid sisaldavad standardset taotlusvormi, artiklis 17 b osutatud tulemustabelit ja muid dokumente, mida investeeringute komitee peab asjakohaseks, eelkõige turutõrke või mitteoptimaalse investeerimisolukorra kirjeldust ning kuidas seda rahastamis- või investeerimistoiminguga leevendatakse, samuti põhjalikku hinnangut, millega näidatakse rahastamis- või investeerimistoimingu täiendavust. Sekretariaat kontrollib muude rakenduspartnerite kui EIP grupi esitatud

dokumentide täielikkust. Investeeringute komitee võib paluda asjaomaselt rakenduspartnerilt rahastamis- või investeerimistoimingu ettepaneku kohta selgitusi, muu hulgas otsese osalemise kaudu asjakohast toimingut käsitlevas arutelus.

Rakenduspartneri antud hinnangud projektide kohta ei ole investeeringute komitee jaoks ELi tagatisega kaetavate rahastamis- või investeerimistoimingute seisukohast siduvad.

Investeeringute komitee kasutab ettepanekute hindamisel ja kontrollimisel artiklis **17 b** osutatud näitajate tulemustabelit.

5. Investeeringute komitee järeldused võetakse vastu kõigi liikmete lihthäälteenamusega, *tingimusel et selline lihthäälteenamus hõlmab vähemalt ühte ajutist eksperti sellest poliitikaharust, mille all ettepanek tehakse.* Häälte võrdse jagunemise korral on otsustavaks investeeringute komitee eesistuja hääl.

Investeeringute komitee järeldused, millega kiidetakse heaks ELi tagatise vormis toetus rahastamis- või investeerimistoimingutele, on avalikult kättesaadavad ja sisaldavad heakskiitmise põhjendusi *ning toiminguid käsitlevat teavet, eelkõige toimingute kirjeldust, teavet projektiarendajate või finantsvahendajate isikute ning toimingute eesmärkide kohta. Järeldustes viidatakse ka tulemustabelist tulenevale üldhinnangule.*

Tulemustabel tehakse üldsusele kättesaadavaks pärast rahastamis- või investeerimistoimingu või, kui see on asjakohane, allprojekti allkirjastamist.

Teises ja kolmandas lõigus osutatud avaldatavad dokumendid ei või sisaldada tundlikku äriteavet ega isikuandmeid, mida ei tohi avalikustada vastavalt liidu andmekaitse eeskirjadele. Komisjon edastab investeeringute komitee järelduste tundlikku äriteavet sisaldavad osad Euroopa Parlamendile ja nõukogule taotluse korral, järgides seejuures rangeid konfidentsiaalsusnõudeid.

Kaks korda aastas *esitab investeeringute komitee* Euroopa Parlamendile ja nõukogule *loetelu kõigist järeldustest ja nendega seoses avaldatud tulemustabelitest. Kõnealune loetelu hõlmab otsuseid, millega keelduti ELi tagatise andmisest, ja selle suhtes kohaldatakse rangeid konfidentsiaalsusnõudeid.*

Investeeringute komitee järeldused tehakse asjaomasele rakenduspartnerile kiiresti kättesaadavaks.

Investeeringute komitee sekretariaat registreerib kesksesse andmehoidlasse kogu teabe, mis on seotud investeeringute komiteele esitatud rahastamis- ja investeerimistoimingute ettepanekutega ning investeeringute komitee poolt nende kohta tehtud järeldustega.

6. Kui investeeringute komiteel palutakse kiita heaks ELi tagatise kasutamine rahastamis- või investeerimistoimingu puhul, mis on vahend, programm või struktuur, millel on allprojektid, hõlmab kõnealune heakskiit allprojekte, välja arvatud juhul, kui investeeringute komitee otsustab jätta endale õiguse kiita need heaks eraldi. ***Kui heakskiitmine hõlmab allprojekte, mille suurus jääb alla 3 000 000 euro, siis investeeringute komiteele seda õigust ei jäeta.***
- 6a. ***Kui investeeringute komitee peab seda vajalikuks, võib ta esitada komisjonile kõik investeerimissuuniste kohaldamise või tõlgendamisega seotud praktilised küsimused.***

V PEATÜKK
InvestEU nõustamiskeskus

Artikkel 20
InvestEU nõustamiskeskus

1. InvestEU nõustamiskeskus annab nõustamistoetust investeerimisprojektide kindlakstegemiseks, ettevalmistamiseks, arendamiseks, struktureerimiseks, hangete korraldamiseks ja projektide elluviimiseks ning aitab suurendada projektiarendajate ja finantsvahendajate suutlikkust rahastamis- ja investeerimistoiminguid rakendada. Selle toetus võib hõlmata projekti elutsükli või toetatava üksuse rahastamise mis tahes etappi, nagu see on asjakohane.

Komisjon allkirjastab EIP grupi ja muude võimalike nõustamispartneritega nõustamislepingud ning teeb neile ülesandeks eelmises lõigus osutatud nõustamistoetuse andmise ja lõikes 2 osutatud teenuste osutamise. Komisjonil on samuti võimalik rakendada nõustamisalgatusi, sealhulgas väliste teenusepakkujatega lepingute sõlmimise kaudu. Komisjon loob InvestEU nõustamiskeskusele keskse kontaktpunkti ja jagab nõustamistoetuse taotlused asjaomastele nõustamisalgatustele. Komisjon, EIP grupp ja muud nõustamispartnerid teevad tihedat koostööd, et tagada kogu liidus toetuse tõhusus, koostoime ja tulemuslik geograafiline katvus, võttes nõuetekohaselt arvesse olemasolevaid struktuure ja tööd.

Nõustamisalgatused on kättesaadavad iga artikli 7 lõikes 1 osutatud poliitikaharu raames, hõlmates asjaomase poliitikaharu sektoreid. Lisaks pakutakse nõustamisalgatusi sektoriülese komponendi raames.

2. InvestEU nõustamiskeskus osutab eelkõige järgmisi teenuseid:
 - a) pakub ametiasutustele ja projektiarendajatele **keskset** kontaktpunkti, **mida haldab ja majutab komisjon**, projektide arendamise abistamiseks **InvestEU nõustamiskeskuse raames**;
 - aa) **levitab ametiasutustele ja projektiarendajatele kogu kättesaadavat lisateavet investeerimissuuniste kohta, sealhulgas komisjoni esitatud teave investeerimissuuniste kohaldamise või tõlgendamise kohta**;

- b) abistab vajaduse korral projektiarendajaid projektide arendamisel, et viia need vastavusse artiklites 3, 7 ja 11 sätestatud eesmärkide ja kõlblikuskriteeriumidega, ja hõlbustab **väikeste** projektide koondamist, **muu hulgas punktis e osutatud investeerimisplatvormide kaudu**; selline abi ei mõjuta siiski investeeringute komitee järeldusi sellistele projektidele ELi tagatise vormis toetuse andmise kohta;
- c) toetab meetmeid ja suurendab kohalikke teadmisi, et hõlbustada InvestEU fondi toetuse kasutamist kogu liidus, ja aitab võimaluse korral aktiivselt saavutada InvestEU fondi valdkondliku ja geograafilise hajutatuse eesmärki, toetades rakenduspartnereid võimalike rahastamis- ja investeerimistoimingute algatamisel ja arendamisel;
- d) hõlbustab koostööplatvormide loomist vastastikuseks teabevahetuseks ning andmete, oskusteabe ja parimate tavade jagamiseks, et toetada projektide väljatöötamist ja valdkonna arendamist;
- e) pakub ennetavat nõustamistuge investeerimisplatvormide, **sealhulgas** piiriüleste **ja makropiirkondlike** investeerimisplatvormide loomiseks **ning selliste investeerimisplatvormide loomiseks, mis koondavad ühe või mitme liikmesriigi väikese või keskmise suurusega projektid teema või piirkonna järgi**;
- ea) **toetab segarahastamist liidu eelarvest või muudest allikatest rahastatavate toetuste või rahastamisvahenditega, et tugevdada liidu instrumentide vahelist koostoimet ja täiendavust ning maksimeerida InvestEU programmi finantsvõimendust ja mõju**;
- f) toetab suutlikkuse suurendamise meetmeid, et arendada organisatsioonilist suutlikkust, oskusi ja protsesse ning kiirendada organisatsioonide investeerimisvalmidust, et projektiarendajad ja ametiasutused saaksid koostada investeerimisprojektide loetelud, **välja töötada rahastamismehhanismid ja investeerimisplatvormid** ja juhtida projekte ning et finantsvahendajad saaksid rakendada rahastamis- ja investeerimistoiminguid selliste üksuste toetuseks, kellel on raskusi juurdepääsul rahastamisele, sealhulgas toetades riskianalüüsi suutlikkuse arendamist või valdkondlike teadmiste täiendamist.

fa) pakub nõustamistuge idufirmadele, eriti kui nad püüavad kaitsta oma teadus- ja innovatsiooniinvesteeringuid intellektuaalomandiõiguste, näiteks patentide omandamisega.

3. InvestEU nõustamiskeskus on kättesaadav avaliku sektori ja erasektori projektarendajatele, *sealhulgas VKEdele ja idufirmadele, avaliku sektori asutustele ja liikmesriikide tugipankadele*, ning finants- ja muudele vahendajatele.
4. ***Komisjon sõlmib iga nõustamispartneriga nõustamislepingu ühe või mitme nõustamisalgatuse rakendamiseks.*** Lõikes 2 osutatud teenuste eest võib nõuda tasu, et katta osa nende teenuste osutamise kuludest, *välja arvatud riiklikele projektarendajatele ja mittetulundusühingutele osutatavate teenuste puhul, mis on tasuta, kui see on põhjendatud. VKEdele osutatavate lõikes 2 osutatud teenuste eest võetavad tasud võivad moodustada kõnealuste teenuste osutamisega seotud kuludest kuni ühe kolmandiku.*
5. Lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks ja nõustamistoetuse andmise hõlbustamiseks tugineb InvestEU nõustamiskeskus komisjoni, ***EIP grupi*** ja ***muude nõustamispartnerite*** eksperditeadmistele.
- 5a. ***Iga nõustamisalgatus luuakse komisjoni ja nõustamispartneri vahelise kulude jagamise mehhanismi alusel, välja arvatud juhul, kui komisjon nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui nõustamisalgatuse eripära seda nõuab ja tagades kõigi nõustamispartnerite sidusa ja võrdse kohtlemise, nõustub katma kõik nõustamisalgatuse kulud.***
6. InvestEU nõustamiskeskus pakub vajaduse korral tuge kohapeal. Eelkõige luuakse esindus sellistes liikmesriikides või piirkondades, kellel on InvestEU fondi alla kuuluvate projektide arendamisel probleeme. InvestEU nõustamiskeskus aitab anda teadmisi edasi piirkondlikule ja kohalikule tasandile, et luua piirkondlik ja kohalik suutlikkus ja asjatundlikkus lõikes 1 osutatud toetuseks, ***sealhulgas toetus väikeste projektide rakendamiseks ja kaasamiseks.***
- 6a. ***Lõikes 1 osutatud nõustamistoetuse andmiseks ja nõustamistoetuse andmise hõlbustamiseks kohalikul tasandil teeb InvestEU nõustamiskeskus võimaluse korral koostööd liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutustega ning tugineb nende eksperditeadmistele. InvestEU nõustamiskeskuse raames sõlmitakse vajaduse korral***

liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutustega koostöökokkulepped, vähemalt ühe liikmesriigi tugipanga või finantseerimisasutusega liikmesriigi kohta.

7. *Vajaduse korral soovivad* rakenduspartnerid ■ projektide, eelkõige *väikeste* projektide arendajatel, kes küsivad rahastamist, taotleda seoses oma projektidega InvestEU nõustamiskeskuse toetust, et asjakohasel juhul saaks projektide ettevalmistamist tõhustada ja hinnata, kas projekte saab ühendada.

Samuti teavitavad rakenduspartnerid *ja nõustamispartnerid* asjakohasel juhul arendajaid võimalusest lisada nende projektid artiklis 21 osutatud InvestEU portaali.

VI PEATÜKK

Artikkel 21

InvestEU portaal

1. Komisjon loob InvestEU portaali. See on hõlpsasti ligipääsetav ja kasutusmugav projektide andmebaas, kust saab asjakohast teavet kõigi projektide kohta.
2. InvestEU portaal on projektiarendajate jaoks kanal, mille kaudu muuta nähtavaks projektid, mille jaoks nad rahastamist soovivad, ja seega saavad investorid sealt projektide kohta teavet. Projektide lisamine InvestEU portaali ei mõjuta otsuseid selliste projektide lõpliku valiku kohta, millele antakse toetust käesoleva määruse, mõne teise liidu rahastamisvahendi või avalik-õigusliku rahastamise raames.
3. Portaalis esitatakse üksnes need projektid, mis on kooskõlas liidu õiguse ja poliitikaga.
4. Projektid, mis vastavad lõikes 3 sätestatud tingimustele, edastab komisjon asjaomastele rakenduspartneritele *ja vajaduse korral, kui on olemas nõustamisalgatus, InvestEU nõustamiskeskusele.*
5. Rakenduspartnerid vaatavad läbi projekte, mis kuuluvad nende geograafilisse ulatusse ja tegevusvaldkonda.

VII PEATÜKK

ARUANDEKOHUSTUS, JÄRELEVALVE, ARUANDLUS, HINDAMINE JA KONTROLL

Artikkel 21a

Aruandekohustus

1. *Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse alusel annab juhatuse esimees taotluse esitanud institutsioonile aru InvestEU fondi tulemustest, osaledes muu hulgas Euroopa Parlamendis toimuval kuulamisel.*
2. *Juhatus esimees vastab Euroopa Parlamendi või nõukogu poolt InvestEU fondile esitatud küsimustele kas suuliselt või kirjalikult, kuid igal juhul viie nädala jooksul alates küsimuse saamise kuupäevast.*

Artikkel 22

Järelevalve ja aruandlus

1. Näitajad, mille abil antakse aru artiklis 3 sätestatud InvestEU programmi üld- ja erieesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta, on esitatud käesoleva määruse III lisas.
2. Selleks et tagada InvestEU programmi eesmärkide saavutamise mõjus hindamine, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 26 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesoleva määruse III lisa ning vajaduse korral vaadata läbi näitajad või neid täiendada ning **■** sätteid, milles käsitletakse järelevalve- ja hindamisraamistiku kehtestamist.
3. Tulemusaruannete süsteem peab tagama, et programmi rakendamise ja tulemuste järelevalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt **ning need võimaldavad riski- ja tagatisportfelli piisavat järelevalvet**. Selleks kehtestatakse rakenduspartneritele, **nõustamispartneritele** ja muudele liidu rahaliste vahendite saajatele proportsionaalsed aruandlusnõuded, nagu see on asjakohane.
4. Komisjon annab InvestEU programmi rakendamise kohta aru vastavalt finantsmääruse artiklitele 241 ja 250. **Kooskõlas finantsmääruse artikli 41 lõikega 5 esitatakse aastaaruandes teave programmi rakendamise taseme kohta, hinnates seda programmi eesmärkide ja tulemusnäitajate alusel.** Selleks esitavad rakenduspartnerid igal aastal teabe

(sh tagatise toimimise kohta), mida on vaja, et komisjon saaks täita oma aruandluskohustusi.

5. Lisaks esitab iga rakenduspartner iga kuue kuu järel komisjonile aruande käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta, jaotatuna ELi ja liikmesriigi osa vahel, kui see on asjakohane. **Rakenduspartner esitab liikmesriigi osa puudutava teabe ka liikmesriigile, mille osa ta rakendab.** Aruandes hinnatakse, kas ELi tagatise kasutamise nõuded on täidetud ja käesoleva määruse III lisas osutatud peamised tulemusnäitajad saavutatud. Aruanne peab samuti sisaldama statistilisi, finants-, tegevus- ja raamatupidamisandmeid ning oodatavate rahavoogude hinnanguid iga rahastamis- ja investeerimistoimingu kohta ning osa, poliitikaharu ja InvestEU fondi tasandil. **Kord aastas hõlmab EIP grupi ja vajaduse korral muude rakenduspartnerite aruanne ka teavet käesoleva määrusega hõlmatud rahastamis- ja investeerimistoimingute tegemisel tekkinud investeerimistakistuste kohta.** Aruanded peavad sisaldama teavet, mida rakenduspartnerid esitavad vastavalt finantsmääruse artikli 155 lõike 1 punktile a.

Artikkel 23

Hindamine

1. Hindamised toimuvad piisavalt aegsasti, et nende tulemusi saaks kasutada otsustamisprotsessis.
2. Komisjon **esitab [30. septembriks 2024] Euroopa Parlamendile ja nõukogule sõltumatu vahehindamise** InvestEU programmi ja eelkõige ELi tagatise kasutamise, **artikli 9a lõike 1 punktide b ja c alusel kehtestatud korra toimimise, artikli 10 lõigetes 1b ja 1 c sätestatud ELi tagatise andmise, InvestEU nõustamiskeskuse rakendamise, artikli 9a lõike 1 punkti d alapunktis i sätestatud eelarveeraldiste ja artikli 7 lõike 5 kohta. Eelkõige peab hindamine näitama, kuidas on rakenduspartnerite ja nõustamispartnerite kaasamine aidanud saavutada InvestEU programmi eesmäärke ning ELi poliitikaeesmäärke, eriti seoses toetatud rahastamis- ja investeerimistoimingute lisaväärtuse, geograafilise ja sektoriaalse tasakaaluga. Hindamise käigus hinnatakse ka seda, kuidas kohaldati jätkusuutlikkuse hindamist, ja VKEde poliitikaharu raames saavutatud VKEdele keskendumist.**

3. InvestEU programmi rakendamise lõpul, kuid mitte hiljem kui neli aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemikku, *esitab* komisjon *Euroopa Parlamendile ja nõukogule* InvestEU programmi ja eelkõige ELi tagatise kasutamise kohta *sõltumatu* lõpphindamise.
4. Komisjon edastab hindamiste tulemused koos oma tähelepanekutega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.
5. Rakenduspartnerid *ja nõustamispartnerid* aitavad kaasa hindamistele, mida komisjon teeb vastavalt lõigetele 1 ja 2, ja esitavad selleks vajalikku teavet.
6. Vastavalt [finantsmääruse] [artikli 211 lõikele 1] analüüsib komisjon iga kolme aasta järel [finantsmääruse] [artiklis 250] osutatud aastaaruandes, kas käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud eraldiste määr on ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingute tegelikku riskiprofiili arvestades asjakohane. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 26, et käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud eraldiste määra kõnealuse läbivaatamise alusel kuni 15 % kohandada.

Artikkel 24

Auditid

Liidu rahaliste vahendite kasutamise auditid, mille on teinud isik või üksus, sealhulgas isik või üksus, keda liidu institutsioonid või asutused ei ole selleks volitanud, on finantsmääruse artikli 127 kohase üldise kindluse aluseks.

Artikkel 25

Liidu finantshuvide kaitse

Kolmas riik, kes osaleb InvestEU programmis rahvusvahelise lepingu alusel tehtud otsuse või muu õigusliku vahendi kohaselt, annab vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ning Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu, et nad saaksid täielikult kasutada oma vastavaid volitusi. OLAFi puhul hõlmavad need õigused ka õigust toimetada juurdlusi, sealhulgas teha kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi.

Artikkel 26

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel. ***EIP grupi ja muude rakenduspartnerite poolt läbi viidud või nende osalusega tegevusi puudutavad delegeeritud õigusaktid koostatakse pärast EIP grupi ja võimalike rakenduspartneritega konsulteerimist.***
2. Artikli 7 lõikes 6, ***artiklis 17b***, artikli 22 lõikes 2 ning artikli 23 lõikes 6 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks [alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 7 lõikes 6, **artiklis 17b**, artikli 22 lõikes 2 ja artikli 23 lõikes 6 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 7 lõike 6, **artiklis 17b**, artikli 22 lõike 2 ja artikli 23 lõike 6 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

VIII PEATÜKK
LÄBIPAISTVUS JA NÄHTAVUS

Artikkel 27

Teave, teabevahetus ja avalikustamine

1. Rakenduspartnerid **ja nõustamispartnerid** tunnistavad liidu rahaliste vahendite päritolu ja tagavad selle nähtavuse (eriti meetmeid ja nende tulemusi kajastades), andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele selle kohta sidusat, asjakohast ja sihipärast teavet.
 - 1a. ***Rakenduspartnerid ja nõustamispartnerid annavad või kohustavad finantsvahendajaid andma lõppsaajatele, sealhulgas VKEdele, InvestEU toetuse olemasolust teada, esitades selle teabe eriti VKEde puhul InvestEU toetuse lepingus märgataval viisil, suurendades nii üldsuse teadlikkust ja parandades InvestEU nähtavust.***
2. Komisjon rakendab InvestEU programmi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja teabevahetusmeetmeid. InvestEU programmi jaoks eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide propageerimisele, niivõrd kui need on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

IX PEATÜKK
ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 28
Üleminekusätted

1. Käesoleva määruse IV lisas osutatud programmide raames kehtestatud rahastamisvahenditega seotud tulused, tagasimakseid ja sissenõutud summasid võib kasutada käesoleva määruse kohase ELi tagatise eraldisteks.
2. Määrusega (EL) 2015/1017 kehtestatud ELi tagatisega seotud tulused, tagasimakseid ja sissenõutud summasid võib kasutada käesoleva määruse kohase ELi tagatise eraldisteks, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse määruse (EL) 2015/1017 artiklites 4, 9 ja 12 osutatud eesmärkidel.

Artikkel 29
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

I LISA

Summad erieesmärkide kaupa

Artikli 4 lõikes 2 osutatud soovituslik jaotus finants- ja investeerimistoimingute puhul on järgmine:

- a) 11 500 000 000 eurot artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud eesmärkide puhul;
- b) 11 250 000 000 eurot artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud eesmärkide puhul;
- c) **12 500 000 000** eurot artikli 3 lõike 2 punktis c osutatud eesmärkide puhul;
- d) **5 567 500 000** eurot artikli 3 lõike 2 punktis d osutatud eesmärkide puhul.

II LISA

Rahastamis- ja investeerimistoimingute tegemiseks kõlblikud valdkonnad

Rahastamis- ja investeerimistoiminguid võidakse teha ühes või mitmes järgmises valdkonnas.

1. Energeetikasektori arendamine kooskõlas energialiidu prioriteetidega, sealhulgas energiaravustuse kindlus, ***puhtale energiale üleminek*** ning kestliku arengu tegevuskava 2030 ja Pariisi kliimakokkuleppe raames võetud kohustustega, eelkõige järgmistes valdkondades:
 - a) puhta ja säästva taastuvenergia ***ning ohutu ja säästva, muude heiteta ja vähese heitega energiaallikate ja -lahenduste*** tootmise, pakkumise ja kasutamise laiendamine;
 - b) energiatõhusus ja energiasääst, keskendudes nõudluse vähendamisele nõudluse juhtimise ja hoonete renoveerimise kaudu;
 - c) taastuvenergia taristu arendamine, arukamaks muutmine ja nüüdisajastamine, ***keskendudes eelkõige*** ülekande- ja ***jaotustasandile***, energia salvestamise ***tehnoloogiatele, liikmesriikide elektrivõrkude vastastikusele sidumisele ja arukatele võrkudele***;
 - c a) ***uuenduslike heitevabade ja vähese heitega soojustarnesüsteemide arendamine ning elektri ja soojuse koostootmine***;
 - d) taastuvatest / CO₂-neutraalsetest energiaallikatest ***ning muudest ohututest ja säästvatest heitevabadest ja vähese heitega allikatest säästva*** sünteetilise kütuse tootmine ja sellega varustamine; ***biokütused, biomass ja alternatiivkütused, sealhulgas kõikidele transpordiliikidele kooskõlas direktiivi 2018/2001 eesmärkidega***;
 - e) süsinikdioksiidi kogumise ***taristu ja tööstusprotsessides, bioenergiajaamades ja tootmisrajatistes*** säilitamise taristu, ***et liikuda energiasüsteemi ümberkujundamise suunas***.

2. Säästva **ja ohutu** transpordi taristu **ja liikuvuslahenduste**, seadmete ja innovatiivsete tehnoloogiate arendamine kooskõlas liidu transpordiprioriteetidega ja Pariisi kliimakokkuleppe raames võetud kohustustega, eelkõige järgmistes valdkondades:
- a) projektid, millega toetatakse üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) taristu arendamist, sealhulgas **taristu hooldus ja ohutus ning** linnatranspordisõlmed, mere- ja siseveesadamad, **lennujaamad**, mitmeliigilised terminalid ja nende ühendus põhivõrkudega **ning määruses (EL) nr 1315/2013 sätestatud telemaatilised rakendused**;
 - aa) **TEN-T taristuprojektid, milles on ette nähtud vähemalt kahe eri transpordiliigi, eelkõige mitmeliigilise kaubaveo terminalide ja reisijateveosõlmede kasutamine**;
 - b) aruka ja säästva linnaliikuvuse projektid, **sealhulgas siseveetransport ja uuenduslikud liikuvuslahendused**, mis on suunatud vähese heitega linnatranspordiliikidele, **mittediskrimineerivatele juurdepääsuvõimalustele**, õhusaaste ja müra vähendamisele, energiatarbimise tõhustamisele, **arukate linnade võrkudele, ohutustaseme säilitamisele või tõstmisele** ja õnnetuste vähendamisele, **muu hulgas jalgratturite ja jalakäijate puhul**;
 - c) transpordiveeremi uuendamise ja moderniseerimise toetamine, et võtta kasutusele vähese heitega **ja heiteta** liikuvuslahendused, **sealhulgas alternatiivkütuste kasutamine kõigi transpordiliikide sõidukites**;
 - d) raudteetaristu, muud raudteeprojektid, **siseveeteede taristu, suuremahulised ühistranspordiprojektid** ning meresadamad **ja meremagistraalid**;
 - e) alternatiivkütuste taristu, sealhulgas elektrilaadimise taristu **kõikidele transpordiliikidele**;
 - ea) **muud aruka ja säästva liikuvuse projektid, mis on suunatud järgmisele:**
 - i) **liiklusohutus**;
 - ii) **juurdepääsetavus**;
 - iii) **heite vähendamine**;

iv) uute transporditehnoloogiate ja -teenuste arendamine ja kasutuselevõtmine, näiteks seoses ühendatud ja autonoomsete transpordiliikide või integreeritud piletimüügisüsteemidega;

eb) projektid olemasoleva transporditaristu, sealhulgas TEN-T kiirteede hooldamiseks või ajakohastamiseks, kui see on vajalik liiklusohutuse suurendamiseks, säilitamiseks või parandamiseks, arukate transpordisüsteemide teenuste arendamiseks või taristu terviklikkuse ja standardite tagamiseks, ohutud parkimisalad ja -rajatised, laadimispunktid ja tanklad alternatiivkütuste jaoks.

3. Keskkonna- ja ressursitõhusus, eelkõige järgmistes valdkondades:

- a) vesi, sealhulgas *joogiveevarustus* ja kanalisatsioon, *võrkude tõhusus, lekete vähendamine, heitvee kogumise ja töötlemise taristu*, rannikutaristu ja muu veega seotud keskkonnahoidlik taristu;
- b) jäätmekäitlustaristu;
- c) keskkonnaressursside haldamise ja säästvate tehnoloogiate valdkonna projektid ja ettevõtted;
- d) ökosüsteemide parandamine ja taastamine ning sellega seotud teenused, *muu hulgas looduse ja bioloogilise mitmekesisuse suurendamise kaudu roheline ja sinise taristu projektide abil*;
- e) kestlik linna- ja maapiirkondade ning rannikualade areng;
- f) kliimamuutustega seotud meetmed, *kliimamuutustega kohanemine ja nende leevendamine*, sealhulgas loodusõnnetuste ohu vähendamine;
- g) projektid ja ettevõtted, mis rakendavad ringmajandust, integreerides tootmisse ja toote elutsükklisse ressursitõhususe aspektid, sealhulgas esmaste ja teiseste toorainete kestlik tarnimine;
- h) süsinikdioksiidiheite oluline vähendamine energiamahukates tööstusharudes, sealhulgas uuenduslike vähese heitega tehnoloogiate ■ tutvustamine ja kasutuselevõtt;

ha) energiatootmise ja -jaotusahela CO₂-heite vähendamine, loobudes järk-järgult söe ja nafta kasutamisest;

hb) projektid, millega edendatakse kestlikku kultuuripärandit.

4. Digitaalse ühenduvuse taristu arendamine, eelkõige selliste projektide kaudu, millega toetatakse väga suure läbilaskevõimega digivõrkude kasutuselevõttu, ***5G ühenduvus ning digitaalse ühenduvuse ja juurdepääsetavuse parandamine, eelkõige maapiirkondades ja äärealadel.***

5. Teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon, eelkõige järgmistes valdkondades:

a) teadustegevus, sealhulgas teadustaristu ja teadusasutuste toetamine, ning innovatsiooniprojektid, mis aitavad saavutada programmi „Euroopa horisont“ eesmäärke;

b) äriühinguprojektid, ***sealhulgas koolitus ning klastrite ja äriühingustike loomise edendamine;***

c) näidisprojektid ja -programmid ning nendega seotud taristu, tehnoloogiate ja protsesside kasutuselevõtmine;

d) ***teadus- ja innovatsioonialased*** koostööprojektid teadusasutuste, ***teadus- ja innovatsiooniorganisatsioonide ning*** ettevõtete vahel; ***avaliku ja erasektori partnerlus ning kodanikuühiskonna organisatsioonid;***

e) teadmus- ja tehnosiire;

ea) teadusuuringud peamiste progressi võimaldavate tehnoloogiate ja nende tööstusrakenduste valdkonnas, sealhulgas uued ja kõrgtehnoloogilised materjalid;

f) uued tõhusad ***ja kättesaadavad*** tervishoiutooted, sealhulgas ravimid, meditsiiniseadmed, ***diagnostikavahendid*** ja uudsed ravimid, ***uued antimikroobikumid ning uuenduslikud arendusprotsessid, milles välditakse loomkatseid.***

6. Digitehnoloogiate ja -teenuste arendamine, kasutuselevõtmine **ja laiendamine, aidates eeskätt kaasa digitaalse Euroopa programmi eesmärkide saavutamisele**, eelkõige järgmistes valdkondades:
- a) tehisintellekt;
 - aa) kvanttehnoloogia;**
 - b) küberturvalisus ja võrgukaitsetaristu;
 - c) asjade internet;
 - d) plokiahel ja muud hajusraamatu tehnoloogiad;
 - e) kõrgema taseme digioskused;
 - ea) robotika ja automatiseerimine;**
 - eb) fotoonika;**
 - f) muud uued digitehnoloogiad ja -teenused, mis aitavad kaasa liidu majanduse digiteerimisele **ning digitehnoloogia, -teenuste ja -oskuste integreerimisele liidu transpordisektoris.**
7. Rahaline toetus kuni **499** töötajaga üksustele, keskendudes eelkõige VKEdele ning väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, eelkõige järgmistes valdkondades:
- a) käibekapitali ja investeeringute pakkumine;
 - b) riskirahastamine alates algetapist kuni laienemisetapini, et tagada tehnoloogiaalane juhtpositsioon uuenduslikes ning jätkusuutlikes valdkondades, **sealhulgas nende digiteerimise ja innovatsioonivõimekuse suurendamine ja ülemaailmse konkurentsivõime tagamine;**
 - ba) ettevõtte omandamiseks või töötajate ettevõtluses osalemiseks rahaliste vahendite eraldamine.**

8. Kultuuri- ja loomesektor, **kultuuripärand**, meedia, audiovisuaalsektor, ajakirjandus **ja press, eelkõige uute tehnoloogiate arendamise, digitehnoloogia kasutamise ning intellektuaalomandi õiguste tehnoloogilise haldamise kaudu.**
9. Turism.
- 9a. **Tööstusobjektide (sealhulgas saastatud alade) taastamine ja parandamine säästva kasutamise eesmärgil.**
10. Säästev põllumajandus, metsandus, kalandus, vesiviljelus ja muud laiema kestliku biomajanduse valdkonnad.
11. Sotsiaalsed investeeringud, sealhulgas need, mis toetavad Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamist, eelkõige järgmistes valdkondades:
 - a) mikrorahastamine, **eeetiliste ja** sotsiaalsete ettevõtete rahastamine ja sotsiaalmajandus;
 - b) oskuste nõudlus ja pakkumine;
 - c) haridus, koolitus ja nendega seotud teenused, **sealhulgas täiskasvanutele;**
 - d) sotsiaalne taristu, eelkõige
 - i) **kaasav** haridus ja koolitus, sealhulgas alusharidus ja lapsehoid, **nendega seotud hariduse taristu ja hooned, alternatiivne lapsehoid**, üliõpilaselamud ja digiseadmed, **mis on kõigile kättesaadavad;**
 - ii) sotsiaaleluasemed;
 - iii) tervishoid ja pikaajaline hooldus, sealhulgas kliinikud, haiglad, esmatasandi tervishoid, koduhooldusteenused ja kogukonnapõhine hooldus;
 - e) sotsiaalne innovatsioon, sealhulgas innovatiivsed sotsiaalsed lahendused ja skeemid, mille eesmärk on edendada sotsiaalset mõju ja tulemusi selles punktis osutatud valdkondades;
 - f) sotsiaalse eesmärgiga kultuuritegevus;
 - fa) soolise võrdõiguslikkuse edendamise meetmed;**

- g) vähekaitsstud isikute, sealhulgas kolmanda riigi kodanike integreerimine;
 - h) uuenduslikud tervishoiulahendused, sealhulgas ***e-tervishoid***, tervishoiuteenused ja uued ravimudelid;
 - i) puudega inimeste kaasamine ja juurdepääs.
12. Kaitsetööstuse arendamine, mille kaudu ***aidatakse kaasa*** liidu ***strateegilisele sõltumatus***ele, eelkõige järgmistes valdkondades:
- a) liidu kaitsetööstuse tarneahel, eelkõige VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele rahalise toetuse andmise kaudu;
 - b) ettevõtted, kes osalevad kaitsevaldkonnas murrangulistes innovatsiooniprojektides ja on tihedalt seotud kahesuguse kasutusega tehnoloogiatega;
 - c) kaitsesektori tarneahel, kui osaletakse koostööpõhistes kaitsealases teadus-ja arendusprojektides, sealhulgas Euroopa Kaitsefondi toetatavates projektides;
 - d) kaitsealane teadus- ja väljaõppetaristu.
13. Kosmos, eelkõige kosmosesektori arendamine kooskõlas kosmosestrateegia eesmärkidega, et:
- a) maksmeerida kasu liidu ühiskonnale ja majandusele;
 - b) edendada kosmosesüsteemide ja -tehnoloogiate konkurentsivõimet, vähendades eelkõige tarneahelate kaitsetust;
 - c) toetada kosmosealast ettevõtlust, ***sh järgmise etapi arendustegevust***;
 - d) edendada liidu sõltumatust ohutuks ja turvaliseks kosmosele juurdepääsuks, sealhulgas kahesuguse kasutusega seotud aspekte.
- 13a. Mered ja ookeanid sinise majanduse valdkonna projektide ja ettevõtete ning rahastamispõhimõtete arendamise kaudu, eelkõige merendusettevõtluse ja -tööstuse, taastuva mereenergia ja ringmajanduse kaudu.***

III LISA
Peamised tulemusnäitajad

1. InvestEU-poolse rahastamise maht (poliitikaharude kaupa)
 - 1.1 Allkirjastatud toimingute maht
 - 1.2 Kaasatud investeeringud
 - 1.3 Kaasatud erasektori rahalised vahendid
 - 1.4 Saavutatud võimendav ja mitmekordistav mõju
2. InvestEU-poolse rahastamise geograafiline katvus (poliitikaharude, *riigi ja piirkonna* kaupa *NUTS 2. tasandil*)
 - 2.1 *Toimingutega* hõlmatud riikide arv
 - 2.1a Toimingutega hõlmatud piirkondade arv*
 - 2.1b Toimingute maht liikmesriikide ja piirkondade kaupa*
3. InvestEU-poolse rahastamise mõju
 - 3.1 Loodud või toetatud töökohtade arv
 - 3.2 Kliimaeesmärkide saavutamist toetavad investeeringud *ja vajaduse korral üksikasjad poliitikaharu kaupa*
 - 3.3 Digitaliseerimist toetavad investeeringud
 - 3.3a Tööstuslikku üleminekut toetavad investeeringud*
4. Jätkusuutlik taristu
 - 4.1 Energia: loodud täiendav taastuvenergia *ning muu ohutu ja säästva nullheite ja vähese heitega energia* tootmise võimsus (MW)
 - 4.2 Energia: parema energiatarbimisklassiga kodumajapidamiste *ning avaliku sektori hoonete ja ärihoonete* arv

4.2a *Energia: projektide abil saavutatud hinnanguline energiasääst (Kw/h)*

4.2b *Energia: kasvuhoonegaaside aastase heite vähendamine/vältimine (CO₂-ekvivalenttonnides)*

4.2c *Energia: säästva energia taristu arendamisse, arukamaks muutmisse ja ajakohastamisse tehtud investeeringute maht*

4.3 Digivaldkond: täiendavad kodumajapidamised, *ettevõtted või avalikud hooned*, millel on lairibaühendus kiirusega vähemalt 100 Mbps, mida saab suurendada gigabitini, *või loodud raadio-kohtvõrgu (Wi-Fi) levialade arv*

4.4 Transport: *eelkõige* TEN-T raames kaasatud investeeringud

- *piiriüleste ja puuduvate ühenduste projektide arv (sh TEN-T põhi- ja üldvõrku kuuluvate linnatranspordisõlmedega, piirkondlike piiriüleste raudteeühendustega, mitmeliigilise transpordi platvormidega, mere- ja siseveesadamatega, lennujaamade ühendustega ning raudtee-/maanteeterminalidega seotud projektid)*
- *nende projektide arv, mis aitavad transporti digiteerida, eelkõige ERTMSi, RISi, intelligentse transpordisüsteemi, laevaliikluse seire- ja teabesüsteemi / e- merendusteenuste ja SESARi kasutuselevõtu kaudu*
- *ehitatud või ajakohastatud alternatiivkütuse tanklate arv*
- *nende projektide arv, mis aitavad kaasa transpordi ohutuse suurendamisele*

4.5 Keskkond: Investeeringud, mis aitavad kaasa selliste kavade ja programmide rakendamisele, mis on ette nähtud liidu keskkonnaõigustikuga ja on seotud õhukvaliteedi, vee, jäätmete ja loodusega.

5. Teadusuuringud, innovatsioon ja digiteerimine

5.1 Panus eesmärgi, et 3 % liidu SKPst investeeritakse teadus- ja arengutegevusse ning innovatsiooni

5.2 Teadus- ja innovatsiooniprojektidega tegelevate toetatud ettevõtete arv *suuruse kaupa*

6. VKEd

6.1 Toetatud ettevõtete arv suuruse kaupa (mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ning väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad)

6.2 Toetatud ettevõtete arv arenguetappide kaupa (varajane etapp, kasvuetapp, laienemisetapp)

6.2a Toetatud ettevõtete arv liikmesriigi ja piirkonna kaupa NUTS 2. tasandil

6.2b Toetatud ettevõtete arv sektorite kaupa NACE koodi järgi

6.2c VKEdele suunatud investeerimismahu protsent VKEde poliitikaharu raames

7. Sotsiaalvaldkonna investeeringud ja oskused

7.1 Sotsiaalne taristu: toetatud sotsiaalse taristu maht **ja juurdepääsetavus** sektorite kaupa: eluase, haridus, tervis, muud

7.2 Mikrorahastamine, sotsiaalsete ettevõtete rahastamine: **mikrorahastamise saajate ja** toetatud sotsiaalsete ettevõtete arv

7.5 Oskused: uusi oskusi omandavate **või oskuste tunnustamist ja sertifitseerimist taotlevate** isikute arv: ametlik haridus ja õpe

IV LISA

InvestEU programme – varasemad rahastamisvahendid

A. Omakapitalipõhise rahastamise vahendid

- Euroopa tehnoloogiaedendusrahistu (ETF98). Nõukogu 19. mai 1998. aasta otsus 98/347/EÜ finantsabi meetmete kohta uuenduslikele ja töökohti loovatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdele) – kasvu ja tööhõive initsiatiiv (EÜT L 155, 29.5.1998, lk 43).
- TTP: Komisjoni otsus, millega võetakse vastu täiendav rahastamisotsus seoses ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi meetme „Kaupade siseturg ja valdkondliku poliitika põhimõtted“ rahastamisega 2007. aastal ning võetakse vastu raamotsus, mis käsitleb ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi ettevalmistava meetme „ELi rolli täitmine globaliseerivas maailmas“ ja nelja katseprojekti –, „Erasmus noortele ettevõtjatele“, „Meetmed mikroettevõtete ja VKEde koostöö ja partnerluse edendamiseks“, „Tehnosiire“ ja „Euroopa turismi tippsihtkohad“ – rahastamist 2007. aastal (C(2007)531).
- Euroopa tehnoloogiaedendusrahistu (ETF01). Nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsus 2000/819/EÜ ettevõtteid ja ettevõtlust, eelkõige väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEsid) käsitleva mitmeaastase programmi kohta (2001–2005) (EÜT L 333, 29.12.2000, lk 84).
- Konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsus nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007—2013) (ELT L 310, 9.11.2006, lk 15).
- Euroopa ühendamise rahastu. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrusega (EL) 2015/1017, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013 – Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (ELT L 169, 1.7.2015, lk 1).

- COSME EFG. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1287/2013, millega kehtestatakse ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) (2014–2020) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1639/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 33).
- InnovFin omakapitalirahastu.
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).
 - Nõukogu 3. detsembri 2013. aasta otsus 2013/743/EL, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise eriprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ ja 2006/975/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 965).
- EaSI suutlikkust suurendav investeerimisvahend. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1296/2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 238).

B. Tagatisvahendid

- VKEde tagatissüsteem 1998 (SMEG98). Nõukogu 19. mai 1998. aasta otsus 98/347/EÜ finantsabi meetmete kohta uuenduslikele ja töökohti loovatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdele) – kasvu ja tööhõive initsiatiiv (EÜT L 155, 29.5.1998, lk 43).

- VKEde tagatissüsteem 2001 (SMEG01). Nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsus 2000/819/EÜ ettevõttele ja ettevõttele, eelkõige väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEsid) käsitleva mitmeaastase programmi kohta (2001–2005) (EÜT L 333, 29.12.2000, lk 84).
- VKEde tagatissüsteem 2007 (SMEG07). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsus nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013) (ELT L 310, 9.11.2006, lk 15).
- Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ – tagatis (EPMF-G). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. märtsi 2010. aasta otsus nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 87, 7.4.2010, lk 1).
- Riskijagamismehhanismid.
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) (ELT L 412, 30.12.2006, lk 1);
 - Nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsus 2006/971/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi „Koostöö“ (ELT L 400, 30.12.2006, lk 86).
 - Nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsus 2006/974/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi „Võimekus“ (ELT L 400, 30.12.2006, lk 299).
- EaSI tagatis. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1296/2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 238).

- COSME laenutagamisvahend (COSME LGF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1287/2013, millega kehtestatakse ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) (2014–2020) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1639/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 33).
- InnovFin Debt.
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).
 - Nõukogu 3. detsembri 2013. aasta otsus 2013/743/EL, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise eriprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ ja 2006/975/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 965).
- Kultuuri- ja loomesektori tagatisvahend (CCS GF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1295/2013, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2014–2020) ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1718/2006/EÜ, nr 1855/2006/EÜ ja nr 1041/2009/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 221).
- Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu (SLGF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1288/2013, millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 50).

- Energiatõhususe erarahastamisvahend (PF4EE). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1293/2013, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 614/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 185).

C. Riskijagamisvahendid

- Riskijagamisrahastu (RSFF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013) (ELT L 412, 30.12.2006, lk 1).
- InnovFin.
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).
- Euroopa ühendamise rahastu võlainstrument (CEF DI). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348 20.12.2013, lk 129).
- Looduskapitali rahastamisvahend (NCFF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1293/2013, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 614/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 185).

D. Sihtotstarbelised investeerimisvahendid

- Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ – Fonds commun de placements – fonds d'investissements spécialisés (EPMF FCP-FIS). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. märtsi 2010. aasta otsus nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 87, 7.4.2010, lk 1).
- Marguerite.
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 680/2007, millega kehtestatakse ühenduse rahalise toetuse andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude valdkonnas (ELT L 162, 22.6.2007, lk 1).
 - Komisjoni 25. veebruari 2010. aasta otsus Euroopa Liidu osalemise kohta Euroopa energeetika, kliimamuutuste ja infrastruktuuride 2020. aasta investeerimisfondis (nn Marguerite'i fond) (C(2010)941).
- Euroopa *Energiatõhususe* Fond (EEEF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1233/2010, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 663/2009, millega luuakse abikava majanduse elavdamiseks ühenduse finantsabi andmisega energeetikaprojektidele (ELT L 346, 30.12.2010, lk 5).

Turutörked, mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad, täiendavus ja välistatud tegevused

A. Turutörked, mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad ja täiendavus

Vastavalt finantsmääruse artiklile 209 käsitletakse ELi tagatisega turutörkeid või mitteoptimaalseid investeerimisolukordi (artikli 209 lõike 2 punkt a) ning tagatakse täiendavus, vältides muudest avaliku või erasektori allikatest saada võidava toetuse ja investeeringu asendamist (artikli 209 lõike 2 punkt b).

Selleks et järgida finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punkte a ja b, peavad ELi tagatisega hõlmatud rahastamis- ja investeerimistoimingud vastama järgmistele punktides 1 ja 2 sätestatud nõuetele:

1. Turutörked ja mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad

Finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis a osutatud turutörgete või mitteoptimaalsete investeerimisolukordade käsitlemiseks peavad investeeringud, mida rahastamis- ja investeerimistoimingud puudutavad, omama üht järgmistest tunnustest:

- a) oma olemuselt avalik hüve (näiteks haridus ja oskused, tervishoid ja juurdepääs, julgeolek ja kaitse ning tasuta või tühise tasu eest kättesaadav taristu), mille puhul ei saa käitaja või ettevõtja piisavalt rahalist kasu;*
- b) välismõju, mida käitaja või ettevõtja üldiselt ei suuda sisestada, näiteks investeeringud teadus- ja arendustegevusse, energiatõhusus, kliima- või keskkonnakaitse;*
- c) teabe asümmeetria, eelkõige VKEde ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate puhul, sealhulgas kõrgemad riskitasemed, mis on seotud algetapis ettevõtjate, peamiselt immateriaalse vara või ebapiisava tagatisega ettevõtjate või kõrgema riskitasemega tegevusele keskenduvate ettevõtjatega;*

- d) *piiriülesed taristuprojektid ja nendega seotud teenused või fondid, mis investeerivad piiriüleselt, et vähendada killustatust ja tõhustada koordineerimist ELi siseturul;*
- e) *avatus teatavates sektorites, riikides või piirkondades kõrgematele riskitasemetele, mis on kõrgemad tasemest, mida erasektori rahastamises osalejad on võimelised või nõus aktsepteerima. See tähendab ka, et investeringut ei oleks tehtud üldse või samas ulatuses selle uudsuse tõttu või innovatsiooni või katsetamata tehnoloogiaga seotud riskide tõttu;*
- f) *uued ja/või keerukad turutõrked või mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad vastavalt käesoleva määruse artikli 8 lõike 1 punkti a alapunktile iii.*

2. Täiendavus

Rahastamis- ja investeerimistoimingud peavad vastama täiendavuse mõlemale aspektile, nagu see on sätestatud finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis b. See tähendab, et muud avaliku või erasektori allikad ei oleks toiminguid ilma InvestEU fondi toeta ellu viinud või ei oleks seda teinud samas ulatuses. Käesoleva määruse kohaldamisel käsitatakse neid rahastamis- ja investeerimistoimingutena, mis peavad vastama järgmisele kahele kriteeriumile.

- 1) *Selleks et InvestEU fondi saaks käsitleda finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis b osutatud erasektori allikaid täiendavana, toetatakse InvestEU fondist rakenduspartnerite rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mis on suunatud investeringutele, mis oma omaduste (avalik hüve, välismõju, teabe asümmeetria, sotsiaal-majanduslik ühtekuuluvus või muu) tõttu ei suuda luua piisavat turu tasemel rahalist tulu või mida peetakse liiga riskantseks (võrreldes riskitasemega, mida asjaomased erasektori üksused on nõus aktsepteerima). Seetõttu ei saa sellised rahastamis- ja investeerimistoimingud juurdepääsu turu rahastamisele mõistlike tingimustega, pidades silmas hinnastamist, nõudeid tagatisele, rahastamisvormi, pakutavaid rahastamistähtaegu või muid tingimusi, ning neid ei viidaks üldse või samas ulatuses ellu ilma avaliku sektori toetuseta.*

- 2) *Selleks et InvestEU fondi saaks käsitleda finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis b osutatud olemasolevat, muudest avaliku sektori allikatest antavat toetust täiendavana, toetatakse InvestEU fondist üksnes rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mille suhtes kehtivad järgmised tingimused:*
- a) *rakenduspartner ei oleks rahastamis- või investeerimistoiminguid ilma InvestEU fondi toeta ellu viinud või ei oleks seda teinud samas ulatuses ning*
 - b) *rahastamis- või investeerimistoiminguid ei oleks tehtud või ei oleks neid tehtud samas ulatuses muude olemasolevate avaliku sektori rahastamisvahendite abil, näiteks jagatud eelarve täitmise raames piirkondlikul ja riiklikul tasandil kasutatavate rahastamisvahendite abil. Siiski on võimalik InvestEU fondi ja muude avaliku sektori vahendite teineteist täiendav kasutamine, eelkõige juhul, kui on võimalik saavutada ELi lisaväärtust ja kui on võimalik optimeerida avaliku sektori vahendite kasutamist poliitikaeesmärkide tõhusaks saavutamiseks.*

Tõendamaks, et ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingud täiendavad olemasolevat turu ja muud avaliku sektori toetust, esitavad rakenduspartnerid teabe, millega näidatakse vähemalt ühte järgmistest tunnustest:

- a) *toetust antakse allutatud positsioonide kaudu seoses teiste avaliku või erasektori laenuandjatega või rahastamisstruktuuri sees;*
- b) *toetust antakse omakapitali ja kvaasikapitali kaudu või pika tähtajaga laenude, hinnastamise, tagatist puudutavate nõuete või muude tingimuste kaudu, mis ei ole turul või muude avaliku sektori allikate kaudu piisavalt kättesaadavad. Toetust antakse toimingutele, millega kaasneb kõrgem risk kui see, mida rakenduspartner oma tavapärase tegevuse puhul aktsepteerib või toetust antakse selleks, et suurendada rakenduspartneri enda suutlikkust selliseid toiminguid toetada;*

- c) *osalemine riskijagamismehhanismides, mis on suunatud poliitikavaldkondadele, kus rakenduspartner on avatud kõrgematele riskitasemetele võrreldes sellega, mida rakenduspartner tavapäraselt aktsepteerib või mida erasektori rahastamises osalejad on võimelised või nõus aktsepteerima;*
- d) *toetus katalüüsib/kaasab täiendavat era- või avaliku sektori poolset rahastamist ning täiendab muid era- ja äriallikaid, eelkõige traditsiooniliselt riskikartlikelt investoritelt või institutsionaalsetelt investoritelt, tänu InvestEU fondi kaudu antava toetuse märgilisele mõjule;*
- e) *toetust antakse selliste finantstoodete kaudu, mis ei ole kättesaadavad või mida ei pakuta sihtriikides või piirkondades piisaval määral puuduvate, vähearenenud või ebatäielike turgude tõttu.*

Vahendatud rahastamis- ja investeerimistoimingute puhul, eelkõige VKEde toetamiseks, kontrollitakse täiendavust pigem vahendaja tasandil kui lõppsaaja tasandil. Täiendavus loetakse olemasolevaks juhul, kui InvestEU fond toetab finantsvahendajat suurema riskiga uue portfelli loomisel või juba suure riskiga tegevuste mahu suurendamisel võrreldes riskitasemetega, mida era- ja avaliku sektori rahastamises osalejad on praegu asjaomases liikmesriigis (asjaomastes liikmesriikides) või piirkondades võimelised või nõus aktsepteerima.

ELi tagatist ei anta refinantseerimistehingute toetamiseks (näiteks olemasolevate laenulepingute asendamiseks või muude rahalise toetuse vormide asendamiseks projektide puhul, mis on juba osaliselt või täielikult realiseerunud), välja arvatud erandlikel ja hästi põhjendatud juhtudel, kui tõendatakse, et ELi tagatise alusel tehtav toiming võimaldab teha uue investeeringu toetuskõlblikus poliitikavaldkonnas sellise summa ulatuses, mis täiendab rakenduspartneri või finantsvahendaja tavapärast tegevust, mis on vähemalt võrdne sellise toimingu summaga, mis vastab käesolevas määruses sätestatud kõlblikuskriteeriumidele. Eespool nimetatud kriteeriumid turutõrke, mitteoptimaalsete investeerimisolukordade ja täiendavuse kohta kehtivad ka selliste refinantseerimistehingute puhul.

B. Välistatud tegevused

InvestEU fondist ei toetata järgmisi tegevusi:

- 1) tegevused, mis piiravad üksikisiku õigusi ja vabadust või millega rikutakse inimõigusi;*
- 2) riigikaitse valdkonnas selliste toodete ja tehnoloogiate kasutamine, arendamine või tootmine, mis on kohaldatava rahvusvahelise õigusega keelatud;*
- 3) tubakaga seotud tooted ja tegevused (tootmine, levitamine, töötlemine ja kaubandus);*
- 4) [programmi „Euroopa horisont“] määruse artiklis [X] välistatud tegevused: inimeste kloonimisele suunatud teadusuuringud, mille eesmärk on paljundamine; inimese genotüübi muutmisele suunatud tegevused, mis võivad sellised muutused päritavaks muuta; tegevused, mis on suunatud inimese embrüote loomisele üksnes teadustöö või tüvirakkude saamise eesmärgil, sealhulgas keharakkude tuuma siirdamise abil;*
- 5) hasartmängud (tootmine, loomine, levitamine, töötlemine, kaubandus või tarkvaraalane tegevus);*
- 6) seksikaubandus ja sellega seotud taristu, teenused ja meedia;*
- 7) tegevused, mis on seotud elusloomadega katseteks ja teaduslikel eesmärkidel, kui ei ole tagatud, et järgitakse katsetes ja muul teaduslikul eesmärgil kasutatavate selgroogsete loomade kaitse Euroopa Nõukogu konventsiooni;*
- 8) kinnisvaraarendus, st tegevus, mille ainus eesmärk on renoveerida ja edasi üürida või edasi müüa olemasolevaid hooneid ja ehitada uusi projekte. Kinnisvarasektori tegevusalad, mis on seotud käesoleva määruse artikli 3 lõikes 2 osutatud InvestEU programmi konkreetsete eesmärkidega ja/või käesoleva määruse II lisa kohaste rahastamis- ja investeerimistoimingute jaoks toetuskõlblike valdkondadega, nagu investeringud energiatõhususe projektidesse või sotsiaaleluasemetesse, on siiski toetuskõlblikud;*
- 9) finantstegevus, näiteks finantsinstrumentide ostmise või nendega kauplemine. Eelkõige on välistatud sekkumised, mis on suunatud väljaostmisele, mille eesmärk*

on ettevõtete odav ülesostmine nende vara müümiseks, või asenduskapitalile, mis on mõeldud odavaks ülesostmiseks;

- 10) tegevused, mis on kohaldatavate riigisiseste õigusaktidega keelatud;*
- 11) tuumaelektrijaamade dekomisjoneerimine, käitamine, kohandamine või ehitamine;*
- 12) investeeringud, mis on seotud tahkete fossiilkütuste ja nafta kaevandamise/tootmise, töötlemise, jaotuse, ladustamise või põletamisega, samuti gaasi ammutamisega seotud investeeringud. Kõnealune välistamine ei puuduta järgmist:*
 - i. projektid, mille puhul puudub elujõuline alternatiivne tehnoloogia;*
 - ii. saaste vältimise ja kontrolliga seotud projektid;*
 - iii. süsinikdioksiidi kogumise, säilitamise või kasutamise seadmeteid sisaldavad projektid; tööstus- või teadusprojektid, millega vähendatakse oluliselt kasvuhoonegaaside heitkoguseid võrreldes heitkogustega kauplemise süsteemi võrdlusalusega;*
- 13) investeeringud rajatistesse, mis on mõeldud jäätmete kõrvaldamiseks nende prügilasse ladestamise teel. Kõnealune välistamine ei puuduta investeeringuid, mis tehakse järgmistesse valdkondadesse:*
 - i. kohapealsed prügilad, mis on tööstuse või kaevanduse investimisprojekti abielement ja mille puhul on tõendatud, et prügilasse ladestamine on ainus mõistlik lahendus asjaomase tegevuse käigus tekkinud tööstus- või kaevandusjäätmete käitlemiseks;*
 - ii. olemasolevad prügilad, et tagada prügilagaasi kasutamine ja edendada prügilajäätmete kaevandamist ja kaevandamisjäätmete ümbertöötlemist;*
- 14) investeeringud mehaanilis-bioloogilise töötlemise rajatistesse. Seda välistamist ei kohaldata investeeringute suhtes, mille eesmärk on renoveerida olemasolevad mehaanilis-bioloogilise töötlemise rajatised jäätmetest energia tootmise eesmärgil*

või liigiti kogutud jäätmete ringlussevõtuks selliste meetoditega nagu kompostimine ja anaeroobne degradatsioon;

15) investeeringud jäätmepõletusahjudesse jäätmete käitlemiseks. Kõnealune välistamine ei puuduta investeeringuid, mis tehakse järgmistesse valdkondadesse:

- i. rajatised, mis on ette nähtud üksnes ringlussevõtmiseks sobimatute ohtlike jäätmete käitlemiseks;*
- ii. olemasolevad rajatised, et suurendada energiatõhusust, koguda, säilitada või kasutada heitgaase või võtta põletustuhast materjale taaskasutusse, tingimusel et sellised investeeringud ei suurenda rajatise jäätmetöötlusvõimsust.*

Rakenduspartnerid jäävad vastutama selle tagamise eest, et rahastamis- ja investeerimistoimingute allkirjastamise hetkel täidetakse nõudeid ning tehakse järelevalvet rahastamis- ja investeerimistoimingute välistamiskriteeriumide järgimise üle projekti elluviimise jooksul, võttes vajaduse korral asjakohaseid parandusmeetmeid.
